

DORPSPLAN GIETHOORN

'Een dorp voor allen en allen voor één dorp!'

Dorpsplan Giethoorn 2030

‘Eén dorp voor allen, allen voor één dorp’

Opdrachtgever: Bestuur 't Gieters Belang
secretaris@gietersbelang.nl

Opstellers dorpsplan: Carla Mol, klaaskemol@hetnet.nl
Tanja Teunter, t.tuenter@planet.nl

kaartmateriaal: Erik Oosterlaar

Datum: September 2012

VOORWOORD

Giethoorn is zowel in het binnen- als buitenland bekend vanwege de bruggen, waterwegen en punters en wordt wel het 'Hollands Venetië' genoemd. Jaarlijks vinden vele toeristen hun weg naar ons karakteristieke dorp. Maar ook natuurliefhebbers en woningzoekenden weten de kwaliteit van ons dorp, het omringende landschap en de natuur te waarderen. Wij Gietersen zijn trots op ons mooie dorp en willen graag dat deze bijzondere karakteristiek in de toekomst voor iedereen beleefbaar blijft. Giethoorn is echter geen museumdorp. Het is onze leefomgeving en zal met de tijd mee moeten gaan. Hiervoor is een breed gedragen lange termijn visie nodig.

Voor u ligt de visie van de inwoners op de toekomstige ontwikkeling van Giethoorn. Het Dorpsplan Giethoorn 2030 is door Gietersen opgesteld op initiatief van 't Gieters Belang, en is tot stand gekomen tijdens een interactief planproces met de inwoners. De uitkomsten uit dit proces zijn vertaald in een visie voor het dorp op de lange termijn. Een belangrijke uitkomst is dat de inwoners de bijzondere karakteristiek en kwaliteit van Giethoorn van essentieel belang vinden voor de vitaliteit van ons dorp. Het vormt niet alleen de basis voor recreatie en toerisme, maar biedt ook kansen voor een hoogwaardige leefomgeving met onderscheidende woon- en werkmilieus. Vanuit deze gedachte zijn de kansen voor nieuwe ontwikkelingen door de inwoners verkend.

Tijdens het planproces van het dorpsplan ging de aandacht in het bijzonder uit naar een kansrijk gebied: de Gieterse Polder. Dat de gemeente dit gebied ook als kansrijk ziet voor nieuwe ontwikkelingen blijkt onder meer uit diverse beleidsstukken. In de Uitwerking Strategische Visie Buitengebied is het ruimtelijke groeimodel 'Groene Ruimte' gericht op geleidelijke realisatie van recreatieve functies in de Gieterse Polder. Dit groeimodel sluit nauw aan bij de ruimtelijke visie in ons dorpsplan. Een belangrijk verschil is echter dat onze visie uit gaat van een multifunctioneel gebied.

Dat de Gieterse Polder zich tot een multifunctioneel gebied ontwikkelt, met centraal gelegen voorzieningen voor de inwoners, is van essentieel belang. Een brede laag van de Gieterse bevolking koestert namelijk al vele jaren de wens om samen één dorp te worden. De ruimtelijke structuur van ons dorp, met de Gieterse Polder als grote, centraal gelegen open ruimte, heeft er toe geleid dat dit niet het geval is. Een kind dat opgroeit in Giethoorn Noord ontmoet niet vanzelfsprekend een kind uit Giethoorn Zuid. We vinden het echter van groot belang dat deze ontmoeting wel plaats vindt, en dat de sociale verwevenheid tussen de Gietersen onderling versterkt wordt. Dit is niet alleen essentieel voor de saamhorigheid in ons dorpsleven, maar ook voor het draagvlak van onze voorzieningen.

Wij Gietersen delen graag ons mooie dorp met allen, maar pleiten er nadrukkelijk voor dat de gemeente de leefbaarheid in ons dorp en het draagvlak onder de inwoners centraal stelt bij de afweging of toekomstige ontwikkelingen gewenst zijn of niet. Dit geldt niet alleen voor nieuwe ontwikkelingen in de Gieterse Polder, maar voor heel Giethoorn. We hopen dan ook dat de gemeenteraad het Dorpsplan Giethoorn 2030 omarmt en deze vaststelt als Structuurvisie Giethoorn 2030. Wanneer dit een te grote stap is, stellen we voor dat ons dorpsplan als bouwsteen dient voor de gemeentelijke structuurvisie. We willen graag betrokken worden bij het planproces, dat openheid, flexibiliteit en continuïteit in zich heeft en dat leidt tot duurzame en breed gedragen ontwikkelingen in en rond ons dorp. Hierbij is ons motto: één dorp voor allen en allen voor één dorp!

In dit dorpsplan is uitgegaan van de wensen van het merendeel van de inwoners en de kwaliteiten en potentie van het bijzondere (cultuur) landschap van Giethoorn. Het Dorpsplan Giethoorn 2030 heeft een duurzame ontwikkeling voor ogen en weet zich gesteund door het merendeel van de Gieterse bevolking. We nodigen u dan ook van harte uit om kennis te nemen van ons gezamenlijk resultaat.

Inhoudsopgave

	blz .
VOORWOORD	1
SAMENVATTING	4
1 INLEIDING	6
2 HUIDIGE SITUATIE	10
3 TOEKOMSTVISIE	18
Algemeen	18
Wonen	21
Bedrijvigheid	22
Commerciële en niet-commerciële voorzieningen	23
Recreatie en toerisme	24
Landbouw en landschap	25
Mobiliteit	27
4 VOORSTEL UITVOERING	28
5 DANKWOORD	34
BIJLAGE	35

GIETHOORN

DORPSPLAN 2030

STRUCTUURSCHETS

- infra
- water
- indicatieve nieuwe verbinding noord-zuid, langzaam-/bestemmingsverkeer
- potentiële verkeersverbinding
- landschappelijke zone

BESTAAND

- gemengd
- bedrijventerrein + bedrijfswoningen
- voorzieningen
- recreatie + toerisme

NIEUW indicatief

- wonen - werken
- wonen - zorg
- wonen - recreatie
- werken
- voorzieningen
- recreatie

VOORZIENINGEN

- sportvoorzieningen
- brede school
- recreatie
- supermarkt
- kerk(gebouw)
- ijsbaan
- zwemeiland
- Kulturhus
- ouderenvoorziening
- tandartsenpraktijk
- huisartsenpraktijk
- openbare parkeerterreinen

SAMENVATTING

Doelstelling dorpsplan

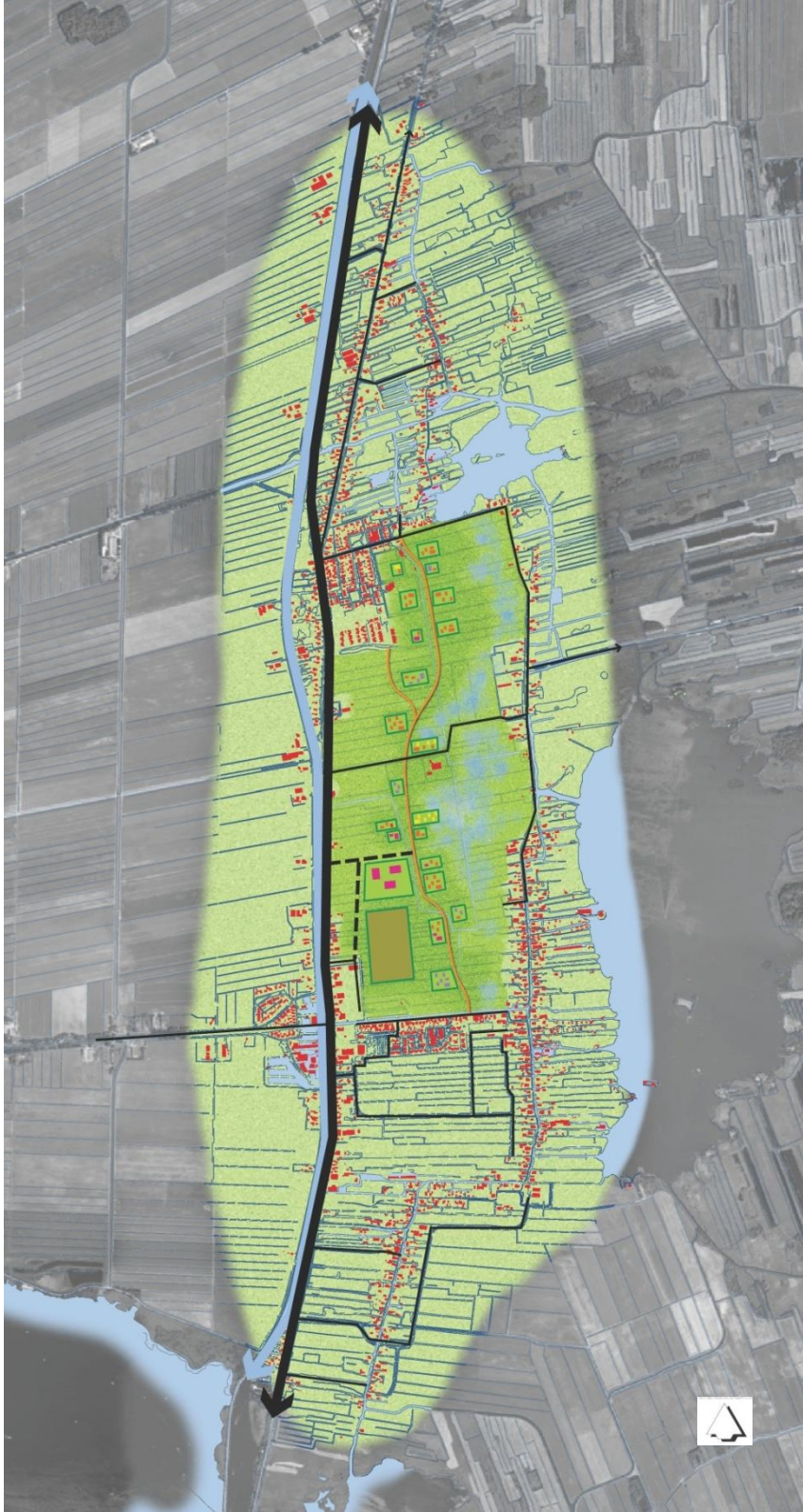
- Giethoorn blijft een vitaal dorp met een goede en sociale leefomgeving voor de inwoners en een aantrekkelijke omgeving voor de gasten in ons dorp. De basis hiervoor ligt in het behoud en de versterking van de waardevolle karakteristiek van het mooie dorp, het streven naar eenheid en verbinding tussen noord en zuid (Giethoorn samen één) en het benutten van de Gieterse Polder voor nieuwe ontwikkelingen;
- De gemeente houdt bij nieuwe ontwikkelingen in Giethoorn rekening met de breed gedragen mening en inbreng van de inwoners, zoals die vastgelegd zijn in het Dorpsplan Giethoorn 2030;
- De inwoners doen via dit dorpsplan het dringende beroep op de gemeente om op korte termijn een structuurvisie op te stellen voor Giethoorn;
- De gemeenteraad stelt het Dorpsplan Giethoorn 2030 vast als Structuurvisie Giethoorn 2030, dat daarmee als toetsingskader dient voor nieuwe ontwikkelingen;
- Wanneer het dorpsplan niet als structuurvisie vastgesteld kan worden, dan:
 - betreft de gemeente afgevaardigden van de inwoners bij het opstellen van de een structuurvisie voor Giethoorn,
 - zorgt de gemeente voor een goed communicatietraject met mogelijkheden tot inspraak voor alle inwoners van Giethoorn,
 - zorgt de gemeente voor een goede verantwoording richting de inwoners, wanneer zij afwijkt van het dorpsplan;
- Voorkomen wordt dat belangrijke ontwikkelingen, zoals een locatieonderzoek voor de fusie van de twee basisscholen, zonder samenhangend toetsingskader en als op zichzelf staande ontwikkeling tot stand komt. Dit vergroot de kans op een optimale en (sociaal) duurzame oplossing;
- Het dorpsplan biedt een inspirerende visie op ontwikkelingsmogelijkheden voor de korte en lange termijn;

- Het dorpsplan biedt als structuurvisie een duidelijke basis op grond waarvan potentiële initiatiefnemers investeringen in nieuwe ontwikkelingen kunnen afwegen en dat als toetsingskader zekerheid biedt aan belanghebbenden.

Samenvatting toekomstvisie

- Uitbreidingsmogelijkheden in de Gieterse Polder onder strikte randvoorwaarden. Zie hoofdstuk 3, algemeen, nieuwbouw in de Gieterse Polder;
- Beperkte uitbreidingsmogelijkheden in de bestaande bebouwingslinten onder strikte randvoorwaarden. Zie hoofdstuk 3, algemeen, nieuwbouw, herbestemming van bijgebouwen en verbouw;
- Geen uitbreidingsmogelijkheden in de waardevolle groenzones. Zie visiekaart;
- Schaalvergroting, verbreding van agrarische bedrijven in de Polder Giethoorn. Niet in de Gieterse Polder;
- Geen grootschalige ontwikkelingen in Giethoorn (a la Giethoorn Noord, Bodelaake of plan Aquadoe);
- Het ruimtelijk groeimodel in de Gieterse Polder bestaat uit kleine, faseerbare eenheden. Het is een flexibel ontwikkelmodel, waarbij marktpartijen en overheid goed kunnen inspelen op de huidige en toekomstige marktsituatie;
- De Gieterse Polder wordt ontwikkeld tot een kleinschalige en multifunctionele leefomgeving, waarbij de kwaliteit van water, landschap/natuur en cultuurhistorie benut wordt voor aantrekkelijke en onderscheidende vormen van wonen, werken, en recreatie/toerisme;
- De Gieterse Polder wordt ingericht als kleinschalig leefgebied voor de inwoners waar bezoekers te gast zijn en niet omgekeerd;
- Er komt een sociale verbinding tussen Giethoorn noord en zuid tot stand door de realisatie van een functionele en ruimtelijke verbinding

GIETHOORN DORPSPLAN 2030

VISIE SCHETS

- infra
- water
- potentiële verkeersverbinding
- nieuwe lintontwikkeling
- kleinschalig ontginningslandschap
- plasdras gebied
- brede school
- verscheidenheid in woonmilieus
 - wonen
 - zorg
 - werken
 - recreatie
- sportvelden

in de Gieterse Polder. Functies waar inwoners elkaar treffen, zoals centraal gelegen voorzieningen, zijn hierbij van essentieel belang;

- De Gieterse Polder blijft landschappelijk gezien als ruimtelijke eenheid herkenbaar. Aan het open landschap is een open bebouwingslint toegevoegd. Essentiële, lange zichtlijnen blijven open;
- Het nieuwe bebouwingslint past in de karakteristiek van Giethoorn. Het bestaat uit een aantal bebouwingsclusters, die met elkaar verbonden zijn door een route van Giethoorn noord naar zuid. De route betreft een voet-/fietspad, die alleen toegankelijk is voor bestemmingsverkeer en hulpdiensten, en wordt (zo mogelijk) begeleid door een (bevaarbare) gracht;
- De bebouwingsclusters zijn omzoomd door streekeigen, opgaand groen. De ruimtelijke opzet van de bebouwingsclusters is gebaseerd op die van een agrarisch perceel;
- De bebouwing in de clusters bestaat uit één laag met een kap en heeft een streekeigen en landelijke karakteristiek. Deze kan variëren van modern tot historiserend en is in basis donker van kleur en kent een terughoudend materiaalgebruik, dat aansluit bij de omgeving en het dorpsgezicht.

1 INLEIDING

Leeswijzer

Met het lezen van het voorwoord en de samenvatting heeft u de essentie van onze toekomstvisie voor Giethoorn te pakken. Wij nodigen u graag uit om nader kennis te nemen van de uitgewerkte toekomstvisie, die beschreven is in hoofdstuk 3 en ons voorstel voor uitvoering in hoofdstuk 4. Deze twee hoofdstukken geven u een concreet beeld van de wijze waarop onze doelstellingen tot stand gebracht kunnen worden.

Bent u geïnteresseerd in de drijfveer achter ons dorpsplan en de wijze waarop deze tot stand is gekomen, leest u dan verder in dit hoofdstuk. Voor meer informatie over de achtergrond, waarop onze doelstellingen zijn gebaseerd, verwijzen we u naar hoofdstuk 2. Hierin is een beknopte analyse weergegeven van de huidige situatie in Giethoorn. De belangrijkste achtergrondinformatie is bijgevoegd in de bijlage. Hier vindt u de inwonersenquête, die de basis vormt van dit Dorpsplan. Wij wensen u veel leesplezier.

Waarom dit dorpsplan?

Voor u ligt de derde uitgave van het Dorpsplan Giethoorn 2030. Net als het eerste Dorpsplan Giethoorn uit 1998 is dit dorpsplan tot stand gekomen op initiatief van de Vereniging Dorpsbelangen Giethoorn, 't Gieters Belang. De toevoeging 2030 is ontstaan omdat dit dorpsplan de visie weergeeft van de inwoners op de toekomst van Giethoorn, voor de lange termijn en op hoofdlijnen.

Er is een aantal aanleidingen om een nieuw dorpsplan voor Giethoorn op te stellen:

- Het dorpsplan Giethoorn 2006 was toe aan actualisatie;
- De Wet Ruimtelijke Ordening die op 1 juli 2008 in werking is getreden en gemeenten verplicht het ruimtelijk beleid voor de gemeente vast te leggen in een actuele structuurvisie;

- De plicht van gemeenten om bestemmingsplannen voor 1 juli 2013 te actualiseren. Voor de gemeente Steenwijkerland betekent dit een inhaalslag van te actualiseren plannen (o.a. Giethoorn) nog voordat er een gemeentelijke structuurvisie is vastgesteld waaraan deze bestemmingsplannen getoetst dienen te worden;
- Het op- en vaststellen door de gemeente van (voorbereidende) beleidsdocumenten die bepalend zijn voor de toekomst van Giethoorn op de lange termijn, maar waar (nog) geen of onvoldoende afstemming heeft plaatsgevonden met (afgevaardigden van) de Gieterse bevolking en hun visie op de toekomst;
- De wens om te voorkomen dat (wederom) ad-hoc ontwikkelingen kansen voor de lange termijn belemmeren;
- De behoefte van een lange termijn toekomstvisie voor het dorp;
- De ontwikkeldruk op de Gieters Polder, waaronder de zogenaamde Gele vlek (zoekgebied recreatie);
- De lang gekoesterde wens van de inwoners om samen één dorp te vormen;
- Recent onderzoek naar de fusie van de basisscholen in noord en zuid en een fysiek samengaan op een nieuwe locatie;
- De mogelijke verplaatsing van de sportvelden / het onderhoudsniveau van de sportvoorzieningen;
- De mogelijke bouw van een woonzorg-combinatie;
- Hinderlijke situaties (met name) op topdagen ten gevolge van toerisme en recreatie (tekort parkeerplaatsen, gebrek openbare toiletgelegenheid, te weinig capaciteit afvalverwerking).

Wat houdt het dorpsplan in?

Dit dorpsplan beschrijft de door de inwoners gewenste lange termijn ontwikkeling van Giethoorn. Het dorpsplan gaat in op de wijze waarop de Gietersen in de toekomst willen leven en wonen, welke ontwikkelingen zij gewenst of ongewenst vinden met betrekking tot de werkgelegenheid, recreatie en toerisme, en welke voorzieningen ze minimaal wensen te behouden of willen ontwikkelen. Dit komt in een aantal thema's aan de orde:

- Wonen;
- Bedrijvigheid;
- Commerciële en niet-commerciële voorzieningen;
- Recreatie en toerisme;
- Landschap en landbouw;
- Mobiliteit.

De gewenste en ongewenste ontwikkelrichtingen zijn in het dorpsplan niet alleen per thema uitgewerkt, maar zijn tevens gekoppeld aan de bestaande en potentiële kwaliteiten van het Gieterse grondgebied. Dit heeft geleid tot een ruimtelijk ontwikkelmodel voor heel Giethoorn, dat kan dienen als 'kapstok' voor initiatieven en nieuwe ontwikkelingen. Het ruimtelijke model biedt een groeimodel, dat flexibel is en gefaseerd ontwikkeld kan worden.

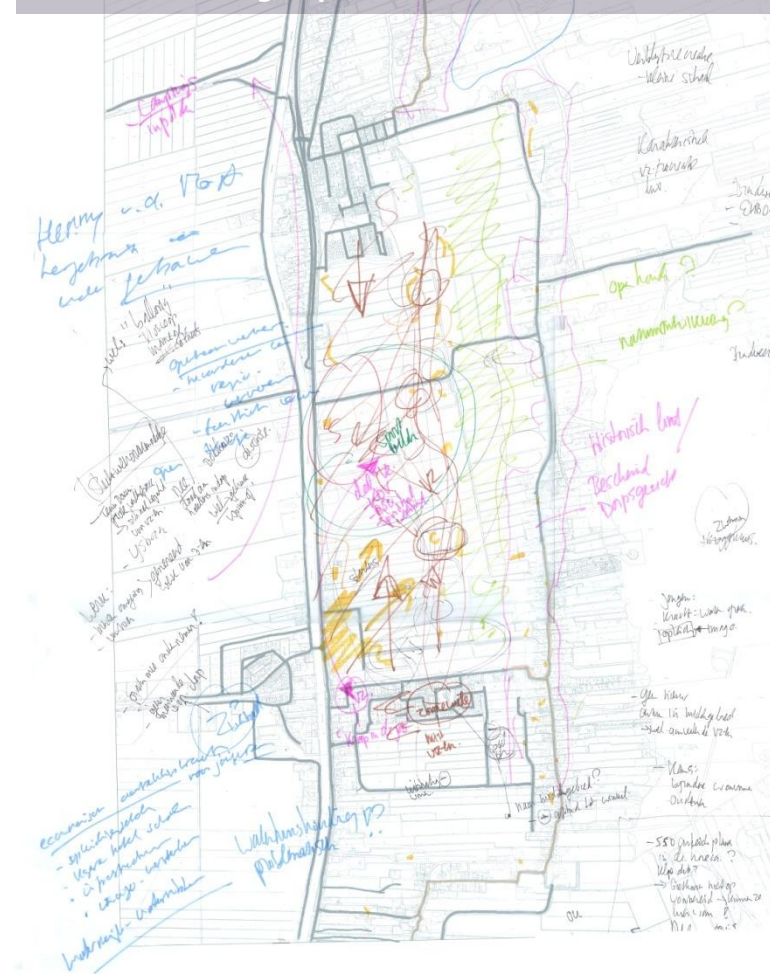
Hoe is het dorpsplan tot stand gekomen?

Begin 2010 is een aantal initiatiefnemers samen met het bestuur van 't Gieters Belang begonnen met het planproces van het vervaardigen van het Dorpsplan Giethoorn 2030. Dit heeft op 22 april 2010 geleid tot een themabijeenkomst voor de inwoners van Giethoorn over de toekomst van ons dorp op de lange termijn. Deze avond is door ruim 130 mensen bezocht. De inwoners werden uitgedaagd een standpunt in te nemen over de toekomst van Giethoorn. Hierbij kwamen onder meer de thema's wonen, werken, voorzieningen en recreatie aan bod. Er bleek een groot gevoel van saamhorigheid te zijn en er kwam een breed gedragen wens naar voren: Giethoorn moet één dorp worden! Aan het einde van de

avond hebben zich circa vijftien inwoners aangemeld om 't Gieters Belang te ondersteunen bij het tot stand komen van de toekomstvisie voor het dorp.

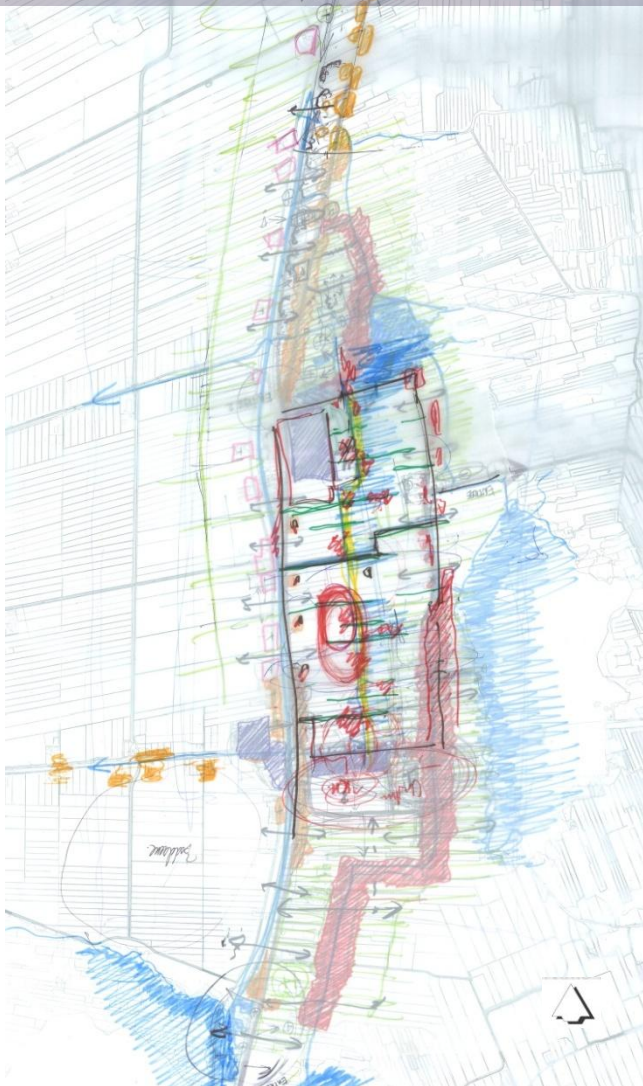
In het najaar van 2010 zijn de vrijwilligers tijdens een tweetal werkgroep-bijeenkomsten met 't Gieters Belang aan de slag gegaan om de thema's wonen, werken, voorzieningen en recreatie verder uit te werken. Tijdens deze bijeenkomsten is het gehele dorp aan bod gekomen, maar was er sprake van een sterke focus op de Gieterse Polder.

Ideeschets werkgroepen

De uitwerking door de werkgroepen heeft onder meer geresulteerd in een structuurschets, die gepresenteerd is aan de inwoners op de Algemene Ledenvergadering van 11 april 2011. Deze ruimtelijke verbeelding kon rekenen op groot draagvlak bij de aanwezigen deze avond.

Uitwerking ideeschets in structuurschets

Tijdens de bijeenkomsten van de werkgroepen zijn tevens stellingen en vragen geformuleerd over de thema's wonen, werken, voorzieningen en recreatie. Deze zijn aan alle inwoners van Giethoorn voorgelegd voor een reactie door middel van een enquête. De response was overweldigend; ruim 31% heeft de enquête ingevuld. Deze enquête en de uitkomsten zijn verwerkt in het dorpsplan en zijn opgenomen in de bijlage van dit dorpsplan.

Op 24 april 2012 zijn de enquête en de vertaling van de uitkomsten gepresenteerd aan de inwoners. Vervolgens is er gelegenheid geboden tot 24 mei om een reactie te geven op de presentatie van het dorpsplan. Hiervan is geen gebruik gemaakt waaruit nogmaals de conclusie kan worden getrokken dat het dorpsplan kan rekenen op een groot draagvlak onder de inwoners van Giethoorn.

Ten slotte hebben de auteurs van dit rapport opdracht gekregen om de uitkomsten van het hiervoor beschreven planproces te verwerken in het voorliggende rapport Dorpsplan Giethoorn 2030.

Wat is de relatie met de gemeentelijke structuurvisie?

Het Dorpsplan Giethoorn 2030 geeft de breed gedragen lange termijnvisie weer van de inwoners op Giethoorn. Het dorpsplan heeft geen beleidsmatige status. De kans op realisatie van de doelstellingen uit het dorpsplan is het grootst, wanneer de gemeenteraad deze vaststelt als ruimtelijk beleid in de vorm van een structuurvisie volgens de Wet ruimtelijke ordening. Een structuurvisie bepaalt de richting van ontwikkelingen, en vormt door de geformuleerde kaders een kapstok voor beleid en een toetsingskader voor nieuwe initiatieven.

De gemeente Steenwijkerland is formeel gezien sinds 1 juli 2008 verplicht volgens de Wet Ruimtelijke Ordening (WRO) om het ruimtelijk beleid voor hun gebied vast te leggen in een actuele structuurvisie voor het gehele gemeentelijke grondgebied. In juni 2007 heeft de gemeenteraad de Strategische Toekomstvisie vastgesteld. Deze bevat een globale en integrale visie op de ontwikkeling van de gehele gemeente tot 2030. In juni 2009 is

voor het buitengebied van de gemeente de Uitwerking Strategische Toekomstvisie vastgesteld. Voor de kernen in de gemeente heeft in nauwe samenwerking met de inwoners een separate uitwerking plaatsgevonden van de Strategische Toekomstvisie. Dit is het geval geweest voor de kernen van Steenwijk, Oldemarkt en Vollenhove, maar niet voor Giethoorn. Uitgangspunt van de gemeente bij deze beleidsstukken was dat de Strategische Toekomstvisie en de uitwerkingen van de kernen Steenwijk, Oldemarkt en Vollenhove samen de basis vormen voor één of meerdere gemeentelijke structuurvisie(s).

't Gieters Belang en een aantal inwoners heeft zelf het initiatief genomen tot het opstellen van het Dorpsplan, omdat er nog steeds geen toekomstvisie voor Giethoorn is opgesteld ondanks een raadsbesluit daartoe (naar jaar 2009) en omdat 't Gieters Belang al sinds 1998 om een structuurvisie vraagt. Net als bij de andere kernen het geval is geweest willen de inwoners van Giethoorn graag betrokken worden bij de nieuwe ontwikkelingen in hun dorp.

Het Dorpsplan Giethoorn 2030 geeft de door de inwoners gewenste uitwerkingsrichting weer voor zowel de kern als het buitengebied, en is niet alleen gebaseerd op de Strategische Toekomstvisie, maar ook op de Uitwerking Strategische Toekomstvisie.

Hoe willen we onze doelstellingen bereiken?

Het streven is dat de in het Dorpsplan Giethoorn 2030 vastgelegde doelstellingen, inclusief het ruimtelijke groeimodel, één op één worden overgenomen in een gemeentelijke structuurvisie. Wij vinden dit van belang, vanwege de volgende redenen:

- Bij de uitwerking van een structuurvisie in beleidsstukken, zoals bestemmingsplannen, verordeningen en dergelijke, staat de ontwikkelrichting niet meer ter discussie, maar slechts de wijze waarop de ontwikkelrichting wordt uitgewerkt;
- Een structuurvisie biedt een toetsingskader en ontwikkelrichting voor nieuwe ontwikkelingen die niet voorzien zijn in de uitgewerkte beleidsstukken of niet (geheel) aan de regels van de uitgewerkte be-

leidsstukken voldoen, maar wel passen binnen de ontwikkelrichting uit de structuurvisie;

- Een structuurvisie biedt ontwikkelrichtingen die in samenhang zijn beoordeeld. Dit leidt tot een meer hoogwaardige en duurzame leefomgeving dan bij ad-hoc ontwikkelingen het geval is;
- Een structuurvisie biedt een kader voor samenhangende ontwikkelingen, die tot stand kunnen brengen dat Giethoorn één wordt;
- Bij een structuurvisie zullen de ontwikkeldruk op de Gieters Polder en de marktkansen die daar liggen voor de lange termijn erkend moeten worden. Dit maakt een visie op het gebied noodzakelijk met passende ruimtelijke 'kapstok' waar initiatieven aan getoetst kunnen worden;
- Bij het opstellen van een structuurvisie worden inwoners betrokken bij het planproces, waardoor er een groot draagvlak ontstaat;
- Een structuurvisie biedt duidelijkheid voor (potentiële) initiatiefnemers/investeerders en belanghebbenden bij ontwikkelingen in ons dorp. Dit is van groot belang in de huidige marktsituatie, maar ook voor een vitaal dorp op langere termijn;
- In een structuurvisie is een samenhangende strategie bepaald op welke wijze de doelstellingen (financieel) haalbaar gemaakt worden in
- de huidige en toekomstige marktsituatie: o.a. investeren en/of faciliteren en stimuleren van marktpartijen, verevening van bovenplanse kosten, bepalingen opnemen in overeenkomsten over de planexploitatie voor een bijdrage aan ruimtelijke ontwikkelingen elders in het dorp/gemeente, en de fasering van het ruimtelijke groeimodel.

Middels dit dorpsplan doen de inwoners van Giethoorn het bestuur van de gemeente Steenwijkerland het dringende verzoek om dit breed gedragen burgerinitiatief te omarmen en een structuurvisie voor Giethoorn op te stellen, waarin bovengenoemde punten handen en voeten hebben gekregen. Wij willen graag bij dat proces betrokken worden en hopen dat onze betrokkenheid leidt tot duurzame en breed gedragen ontwikkelingen in ons dorp.

Ons motto is: één dorp voor allen en allen voor één dorp!

2 HUIDIGE SITUATIE

Waar hebben we mee te maken?

Dit hoofdstuk geeft een analyse weer van de bestaande situatie in Giethoorn op structuurniveau. We gaan beknopt in op de wijze waarop Giethoorn ruimtelijk is opgebouwd, welke bebouwing karakteristiek is en welke functies er in het dorp aanwezig zijn. Daarnaast gaan we kort in op de huidige maatschappelijke ontwikkelingen. Deze aspecten maken gezamenlijk deel uit van de achtergrondinformatie waarop we onze toekomstvisie en doelstellingen voor Giethoorn gebaseerd hebben.

Voor meer achtergrondinformatie, zoals de ontstaansgeschiedenis van Giethoorn en van toepassing zijnde beleidsstukken, verwijzen we naar andere rapporten en beleidsstukken. Zie bronvermelding achterin dit rapport.

Hoe is Giethoorn ruimtelijk opgebouwd?

Het beschermde dorpsgezicht, de Beulakerweg, en de Kanaaldijk met het kanaal zijn de bepalende structuren voor het uitgestrekte dorp. Dit zijn karakteristieke bebouwingslinten, bestaande uit vrije kavels die ontsloten worden door een weg of pad. Deze noord-zuid gerichte structuren worden gekruist door verschillende oost-west gerichte structuren, waarvan de Thijssengracht en de Cornelisgracht samen met de Kerkweg de belangrijkste vormen. Daarnaast is er een groot aantal kleinere oost-west gerichte structuren in de vorm van watergangen, paden en landwegen. Samen vormt dit stelsel van structuren het raamwerk van het dorp.

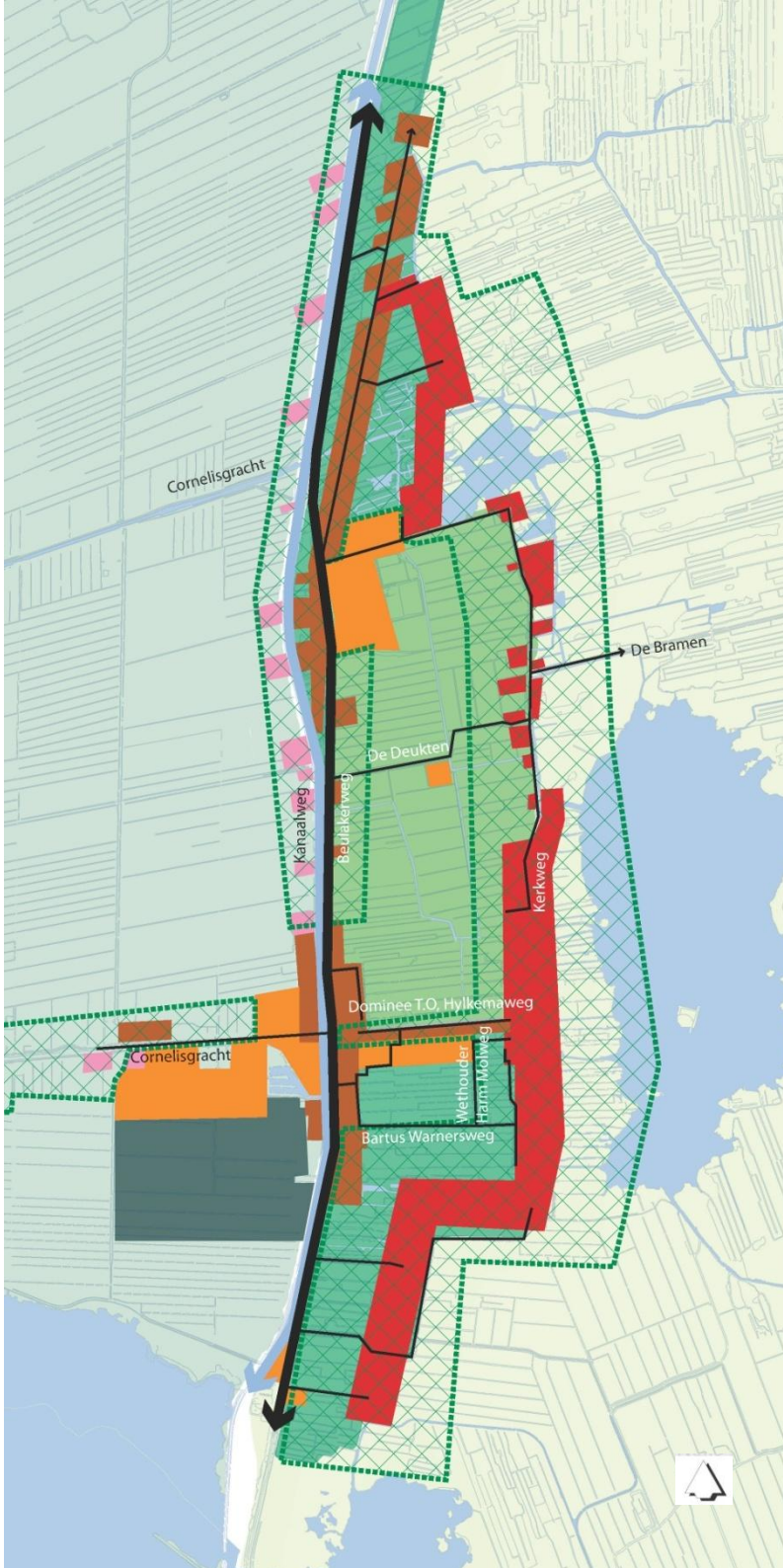
Typerend voor de drie noord-zuid gerichte bebouwingslinten is het contact met het landschap. De bebouwing langs de Kanaaldijk, de Beulakerweg en de Dorpsgracht grenst geheel of gedeeltelijk aan het open land

schap. Hierdoor is er tussen de bebouwing doorzicht op het achterliggende landschap, waar de (van oorsprong agrarische) bebouwing aan gerelateerd is. Deze landschappelijke zones zijn waardevol, omdat hierdoor de ontstaansgeschiedenis van het dorp heden ten dage nog afleesbaar is. Dit geldt overigens ook voor de oost-west gerichte structuren, zoals de Cornelisgracht. Omgekeerd tekent de bebouwing en het omringende groen zich af door de directe ligging aan het open landschap.

Centraal gelegen in Giethoorn bevindt zich de Gieterse Polder. Het is een open landbouwgebied, dat ruimtelijk en functioneel gezien een barrière vormt tussen de kernen Giethoorn noord en zuid. Midden in de polder bevindt zich een agrarisch bedrijf, dat ten tijde van de ruilverkaveling in de polder is gesitueerd. Deze boerderij bewerkt een groot deel van de gronden en is niet karakteristiek voor de ontstaansgeschiedenis van de polder. Dit geldt wel voor de molen (helaas zonder wieken) aan de Kerkweg. Samen met nog twee andere (niet meer bestaande) molens, heeft deze molen de Gieterse Polder drooggemalen. De oorspronkelijke kleinschalige ontginningsstructuur is helaas niet meer in het landschap afleesbaar. De ruimtelijke waarde bestaat er heden ten dage uit dat de polder als geheel en als helder afgebakend gebied herkenbaar is, vanwege de openheid van het gebied (de lange zichtlijnen).

De Polder Giethoorn is een grootschalig landbouwgebied ten westen van de Kanaaldijk. Dit gebied is in de huidige situatie duidelijk als samenhangend gebied herkenbaar. Het kanaal vormt een sterke barrière tussen deze polder en het dorp. Dit geldt tevens voor het recent ontwikkelde gebied Bodelaake, dat bestaat uit toegankelijke natuurontwikkeling, recreatiewoningen en een aantal permanente woningen.

GIETHOORN DORPSPLAN 2030

BESTAANDE STRUCTUUR

- infra
- water
- kraggenlandschap
- kleinschalig ontginningslandschap
- grootschalig ontginningschap, Polder Giethoorn
- Gieterse polder
- nieuw ontwikkeld landschap, Bodelaake
- karakteristieke lintbebouwing, beschermd dorpsgezicht
- karakteristieke lintbebouwing
- karakteristieke polderbebouwing
- niet karakteristieke bebouwing
- landschappelijke zone

In de verkeersstructuur van Giethoorn is de (nieuwe) Beulakerweg de belangrijkste verkeersader. Het gros van de mensen benadert Giethoorn via deze noord-zuid gerichte weg. Het beschermde dorpsgezicht wordt niet direct door de Beulakerweg ontsloten en bevindt zich ten oosten ervan. Op de Beulakerweg na, is de Bramen de belangrijkste ontsluiting van Giethoorn. De Bramen ontsluit Giethoorn vanuit het oosten en takt via de Kerkweg en de Deukten aan op de Beulakerweg. Via deze smalle landweg door het kraggenlandschap is het beschermd dorpsgezicht direct bereikbaar. De Thijssengracht is een ondergeschikte sluiproute die Giethoorn verbindt met de Noordoostpolder. Overige wegen lopen dood en dienen als ontsluiting voor bestemmingsverkeer.

De waterstructuur en de meren zijn zeer karakteristiek voor de ontstaansgeschiedenis van Giethoorn. De Dorpsgracht geniet zelfs (inter)nationale bekendheid, maar ook het kanaal en de oost-west gerichte vaarten maken deel uit van een bevaarbaar netwerk dat Giethoorn verbindt met de rest van het land. Het netwerk staat in verbinding met diverse meren, waaronder het Molengat (in het noorden grenzend aan de Gieterse Polder), die eveneens van grote recreatieve waarde zijn. De meren zijn gelegen in het karakteristieke kraggenlandschap. Het waterbeheer is van cruciaal belang voor de aanwezige natuurwaarden. Daarnaast is het één van de belangrijkste dragers van de identiteit van Giethoorn, evenals de lintstructuur van het dorp.

Welke bebouwing is karakteristiek?

Op structuurniveau gezien is de bebouwing langs de bebouwingslinten karakteristiek, vanwege de relatie met het aangrenzende landschap en het water (ontstaansgeschiedenis) en vanwege de verschijningsvorm van de bebouwing (landelijk).

Bij de planmatige uitbreidingen ontbreken bovengenoemde relaties en is de verschijningsvorm veelal niet landelijk (2 lagen met kap, kleur-/materiaalgebruik). Hierdoor is deze bebouwing niet karakteristiek voor Giethoorn. Dit type uitbreidingen is dan ook veelvuldig elders in het land te vinden. Helaas bepalen deze planmatige uitbreidingen steeds meer het beeld van Giethoorn. De beleving vanaf de Beulakerweg, de hoofd-ontsluiting van Giethoorn, is hierbij zeer bepalend.

GIETHOORN

DORPSPLAN 2030

BESTAANDE FUNCTIES

THEMA'S

VOORZIENINGEN

Niet karakteristieke bebouwing

Welke functies bevinden zich waar?

Vanwege de lang gerekte ruimtelijke structuur van Giethoorn waren van oudsher vrijwel alle functies, zowel in Noord als in Zuid aanwezig. Dit heeft gezorgd voor een sociale tweedeling in het dorp. Vele publieke functies hebben de tand des tijds niet doorstaan. Daarentegen zijn er ook enkele publieke functies bijgekomen. Hierdoor liggen deze functies in de huidige situatie verspreid in beide kernen van het dorp. De historische tweedeling in het dorp is helaas nog steeds voelbaar in het dorpsleven. De scheiding in het basisonderwijs is hier mede oorzaak van. De concentratie van belangrijke dorpsfuncties in de zuidelijke kern (omgeving Ds. Hylkemaweg), zoals het Kulturhus en de supermarkt, heeft deze sociale opdeling niet geheel weg kunnen nemen.

Wonen

- Er zijn momenteel twee planmatige uitbreidingen in ontwikkeling, te weten Bodelaecke (grotendeels recreatiewoningen) en Giethoorn Noord. De ontwikkeling van Bodelaecke gaat gestaag voort. De laatste uitbreidingsfase van Giethoorn Noord ligt momenteel stil;
- Giethoorn kent één verzorgingstehuis, Zonnewiede, van de Zorggroep Oude en Nieuwe Land (voorheen de Noorderboog);

Bedrijvigheid

- Giethoorn heeft één goed functionerend bedrijventerrein. Dit terrein bevindt zich aan de Beulakerweg nabij de zuidelijke kern van Giethoorn;
- Verspreid over het dorp bevinden zich kleinschalige bedrijven, waaronder bedrijfsactiviteiten bij de jachthavens, agrarische en rietteeltbedrijven. Er is vrijwel geen sprake van verouderde of verrommelde bedrijven, maar de inpassing in het dorp kan hier en daar sterk verbeterd worden;

Commerciële en niet-commerciële voorzieningen

- De commerciële voorzieningen bevinden zich in de zuidelijke kern van Giethoorn. Een uitzondering hierop is de bloemist in de Middenbuurt aan de Kerkweg. De winkels in de noordelijke kern zijn in de loop der tijd verdwenen;
- Er is één supermarkt. Deze supermarkt is in 2010 verplaatst en heeft een schaalvergroting ondergaan. De supermarkt put extra inkomsten uit het toerisme en ontleent daaraan voor een deel haar bestaansrecht. Ook functies als het geïntegreerde postagentschap, de slijterij en een uitgebreid aanbod van non-food producten (waaronder farmaceutische middelen) dragen hier aan bij. Er is voldoende parkeergelegenheid aanwezig. De supermarkt ligt nabij de jachthavens en is tevens goed bereikbaar voor de toerist die Giethoorn per boot bezoekt;
- De kleinschalige detailhandel bevindt zich verspreid over de zuidelijke kern langs de dorpsgracht en Hylkemaweg en is gerelateerd aan het toerisme;
- In de zuidelijke kern is in 2008 het Kulturhus gerealiseerd. Vanwege de decentrale ligging wordt deze ontmoetingsplek minder intensief benut door de inwoners uit de noordelijke kern. De gymzaal is net te klein voor zaalsporten als voetbal en korfbal. Daarnaast is er onvoldoende ruimte/capaciteit voor buitenschoolse opvang. Hiervoor wordt nu vaak uitgeweken naar het voormalige dorps huis (bij de school in zuid);
- De buitensportvoorzieningen bevinden zich in de noordelijke kern en behoeven een kwaliteitsverbetering om op NOC/NSF-niveau te worden gebracht;
- In Giethoorn zijn een tweetal kerkelijke gemeenten actief. In Noord is dat de Protestantse Kerk Nederland en in Zuid de Doopsgezinde gemeente. Bij beide kerkgebouwen is een centrum aanwezig met vergaderfaciliteiten. Hier wordt gebruik van gemaakt door muziek (Fanfare, cantorij) en verenigingen;
- In het Kraggenhuus (eigendom van de Doopsgezinde kerk) op een eiland in het Bovenwiede vindt elk jaar in de zomervakantie het Kindeiland plaats. Dit wordt georganiseerd door de Doopsgezinde

gemeente. Kindereiland is een week vol sport en spel voor de jeugd van Giethoorn. Hieraan is de deelname van de gieterse lagere schooljeugd groot;

- De apotheekhoudende huisartsenpraktijk is centraal gelegen tussen Noord en Zuid;
- In Noord bevinden zich daarnaast de volgende voorzieningen:
 - de Noorderbasisschool (openbare school),
 - de Buuzepolle. Dit is een ontmoetingsplek voor ouderen,
 - de tandartsenpraktijk met mondhygiëniste en orthodontist,
 - een natuurspeelplaats bij de laatste woningbouwuitbreiding en op de Brink is een grasveld met bomen en enkele speeltoestellen;
- In Zuid bevinden zich tevens de volgende voorzieningen:
 - verzorgingstehuis Zonnewiede van de Zorggroep Oude en Nieuwe Land (voorheen de Noorderboog);
 - kleinschalige kinderopvang aan Binnenpad;
 - Zuiderbasisschool (openbare school);
 - een skatebaan en basketbalveldje aan de Wethouder Harm Molweg. Hiervan wordt weinig gebruik gemaakt, vanwege de ligging buiten het woongebied en het ontbreken van sociale controle.

Welke maatschappelijke ontwikkelingen spelen er?

Bij het tot stand komen van onze toekomstvisie zijn de volgende maatschappelijke ontwikkelingen meegenomen:

Algemeen

- Het merendeel van de Gieterse bevolking heeft de behoefte om sociaal en ruimtelijk gezien één dorp worden;
- De inwoners van Giethoorn zijn gericht op functies in Steenwijk en Meppel en in veel mindere mate op Vollenhove;
- Het gemiddelde inkomen in Giethoorn is hoger dan in de rest van Steenwijkerland.

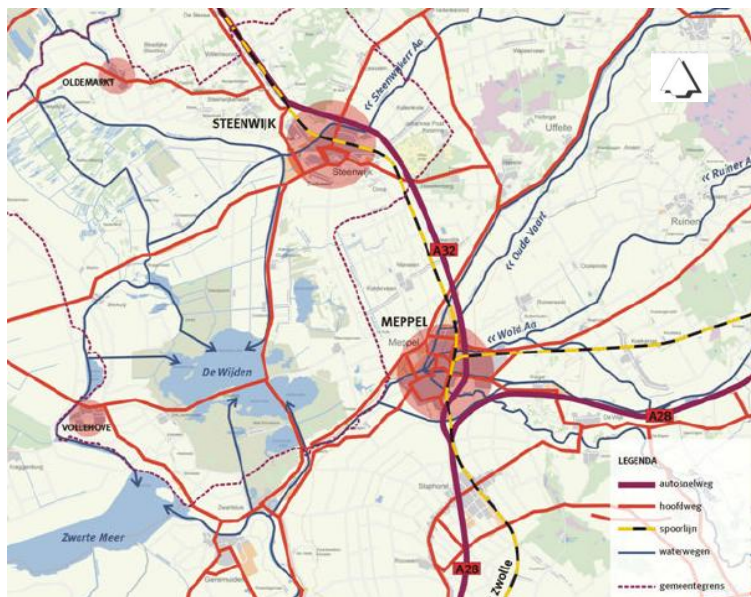
Wonen

- Veel grote, landelijke en vaak karakteristieke, woningen komen vrij en staan momenteel lange tijd te koop;
- De huidige financiële crisis heeft de woningmarkt als het ware op slot gezet. Op het platteland zijn veel grote ontwikkelingen stil komen te liggen. Grote ontwikkelingen die wel doorgang vinden zijn veelal hoogwaardig en duurzaam, kleinere ontwikkelingen worden veelal door particulieren tot stand gebracht. Van het laatstgenoemde is het collectief particulier opdrachtgeverschap een goed voorbeeld;
- Demografische ontwikkelingen:
 - tot het prognosejaar van 2020 neemt de vraag naar het aantal woningen toe door factoren als gezinsverdunding en vergrijzing,
 - het aantal huishoudens met twee woningen neemt toe,
 - behoefte aan gerichte bouw voor 1 of 2 personen,
 - groter aantal mensen van middelbare leeftijd en ouderen,
 - minder starters en gezinnen,Bronnen: Beleidsnotitie Kernen, kracht & kwaliteit, concept 2008 en Uitwerking Strategische Visie Buitengebied 2008;
- Kansen in de markt. Er is vraag naar:
 - nieuwe vormen van kwalitatief hoogwaardig wonen in bijzondere woonmilieus in, waarbij identiteit en verscheidenheid centraal staan (bij voorkeur in een combinatie van wonen met landschap en/of waterberging en/of groen),
 - kwalitatieve, levensloopbestendige woningen en woonzorgconcepten,
 - een rustige woonomgeving die wel de nodige faciliteiten biedt in de buurt,
 - voormalige agrarische bedrijven van 3.000 tot 5.000 vierkante meter, het liefst niet verbouwd,Bron: Uitwerking Strategische Visie Buitengebied 2008;

Bedrijvigheid

- Een deel van de inwoners is in Giethoorn werkzaam in de recreatie of in de daar aan gerelateerde bedrijvigheid, evenals studenten/seizoenarbeiders van buiten Giethoorn; een deel van de inwoners heeft een eigen bedrijf of is werkzaam bij een bedrijf in Giethoorn (waaronder detailhandel, bedrijfsactiviteiten bij de jachthaven, agrarische- en rietteeltbedrijven); het grootste deel van de inwoners is forens;
- Giethoorn is met de auto relatief goed bereikbaar. De A32 ligt dichtbij (ca. 15 minuten afstand) en verbindt Giethoorn met Drenthe, Friesland en Overijssel. Op korte afstand liggen Steenwijk (ca. 10 minuten) en Meppel (ca. 15 minuten). Deze steden zijn goed bereikbaar per trein. Ondanks de nabijheid is Giethoorn niet op Vollenhove gericht (ca. 10 minuten met de auto). Grotere plaatsen als Heerenveen, Hoogeveen, Emmeloord en Zwolle zijn verder gelegen, maar maken wel deel uit van de woon-werkrelatie. Het gros van de forensen beweegt zich in het gebied dat gevormd wordt door deze steden. Een klein deel van de forensen beweegt zich daarbuiten;

- Grote landelijke woningen, meestal voorheen agrarisch bedrijven, komen vrij. Dit biedt kansen voor de combinatie wonen en werken of wonen en zorg;
- Veranderingen en kansen in de markt:
 - de nadruk komt bij bedrijven minder te liggen op productie en bedrijventerreinen en meer op innovatie en thuiswerken (schonere economie). Dit biedt kansen voor de combinatie van wonen en werken,
 - er is een groeiend bewustzijn dat het benutten en versterken van de kwaliteit van aanwezig water, landschap en natuur economische kansen biedt voor recreatie en aantrekkelijke onderscheidende werk- en woonmilieus,
 - door samenwerking met kenniscentra kunnen er innovatieve initiatieven ontstaan in het bedrijfsleven. Hierbij valt te denken aan experimenten van bedrijfsleven met universiteiten en hogescholen (bv Wageningen) of een nieuw op te richten opleiding voor natuurbeheer.

Commerciële en niet-commerciële voorzieningen

- Giethoorn ligt in het zuidwesten van de gemeente Steenwijkerland. De hoofdkern van de gemeente is Steenwijk. Na Vollenhove en Olde markt is Giethoorn de grootste kern;
- Voor de winkelcentra (non-food boodschappen), het voortgezet onderwijs en de grotere zorgfuncties is Giethoorn met name gericht op Steenwijk. De voorzieningen in Meppel (net buiten de gemeente Steenwijkerland) zijn daarnaast ook van belang voor de inwoners in en rond Giethoorn;
- In de kleinere kernen rondom Giethoorn, zoals Dwarsgracht, Belt Schutsloot en Wanneperveen, is het voorzieningenniveau dermate afgenomen dat de inwoners deels aangewezen zijn op de voorzieningen in Giethoorn en deels op de voorzieningen in Steenwijk en Meppel. Het is dan ook van belang dat de supermarkt, de sportvoorzieningen, het onderwijs en de zorg in Giethoorn tenminste op peil blijven, zodat de inwoners van deze kleine kernen er ook gebruik van kunnen blijven maken;

- Het bevolkingsdraagvlak voor de voorzieningen zal op termijn afnemen door minder mensen en een ouder wordende bevolking. Dit komt omdat er in de gemeente Steenwijkerland sprake is van vergrijzing, ontgroening, daling van het aantal starters, maar ook daling van het aantal huishoudens in de gezinsfase. Daarentegen zal het aantal huishoudens tot 2025 stijgen.
Bronnen: Beleidsnotitie Kernen, kracht & kwaliteit, concept 2008 en Uitwerking Strategische Visie Buitengebied 2008;
- Door de huidige economische crisis staan voorzieningen in de gemeente Steenwijkerland onder druk;
- Er is behoefte aan:
 - woon-zorgcombinaties,
 - betrokkenheid van ouderen bij de maatschappij. Ouderen verenigen vaak in onze individualistische maatschappij.

Recreatie/toerisme

- Recreatie/ toerisme is een belangrijke inkomstenbron voor ondernemers in Giethoorn en draagt voor een groot deel bij aan de werkgelegenheid;
- Giethoorn is dé grote trekker op het gebied van dagrecreatie in de gemeente Steenwijkerland en in de regio;
- De recreatie is seizoensgebonden. De toerist/recreant geniet in het algemeen van de rust, de ruimte en het groen door er te fietsen, varen en te wandelen. Meer algemeen komt men voor de cultuurhistorie(dorp en landschap) en voor de natuur van de Wieden;
- De sector recreatie en toerisme is onderhevig aan een veranderende consument en aan demografische ontwikkelingen;
- Kansen in de markt:
 - er is vraag naar stilte en rust voor fietsen en wandelen,
 - er is een toenemende belangstelling voor authenticiteit en identiteit,
 - er is vraag naar informatie en educatie over natuur, milieu en cultuurhistorie,
 - er is een groeiende belangstelling voor gezondheid, onthaasten aandacht voor het gezin, senioren met zorgbehoefte,

- er is vraag naar unieke overnachtingsmogelijkheden (kleinschalig, gericht op kleine huishoudens),
- er is vraag naar kwaliteit en comfort in de verblijfsrecreatie,
- er is vraag naar seizoensverbreding en seizoensverlenging,
- Giethoorn als poort naar het grootste laagveenmoeras van West-Europa.

3 TOEKOMSTVISIE

Wat willen we bereiken?

Algemeen

- Het bevorderen en handhaven van een goed en sociaal leefklimaat in een vitaal dorp voor jong en oud;
- Het bereiken van een sterke functionele, sociale en ruimtelijke eenheid in Giethoorn. Giethoorn samen één;
- Handhaven en versterken van het bijzondere en dorpse karakter van Giethoorn;
- Water bepaalt voor een zeer groot deel de identiteit van Giethoorn. Bij nieuwe ontwikkelingen en uitbreidingen het aspect water meenemen;
- Geen grootschalige ontwikkelingen in Giethoorn (a la Giethoorn noord, Bodelaeke of plan Aquadoe);
- Intensivering, schaalvergroting en verbreding van agrarische bedrijven in de Polder Giethoorn. Niet in de Gieterse Polder;
- Beperkte uitbreidingsmogelijkheden in de bestaande bebouwingslinten. Alleen nieuwbouw, herbestemming van bijgebouwen en verbouw wanneer voldaan wordt aan alle hieronder gestelde randvoorwaarden:
 - de functie past binnen de doelstellingen van dit dorpsplan (zie thema's wonen, bedrijvigheid, enz.),
 - de functie veroorzaakt geen (milieu-)hinder ten opzichte van de woonomgeving,
 - karakteristiek groen, de openheid van het landschap en belangrijke zichtlijnen worden niet aangetast,
 - de nieuwbouw en de erfinrichting zijn landschappelijk ingepast met streekeigen groen,
 - het parkeren wordt op eigen terrein opgelost volgens de landelijke parkeernormen en wordt landschappelijk ingepast,
 - de bebouwing is kleinschalig, bestaat uit één laag met een kap, is uitgevoerd met een donker/terughoudend kleur- en materiaalgebruik en voegt zich in de omgeving;
- Geen uitbreiding in de waardevolle landschappelijke zones. Zie visiekaart;
- Uitbreidingsmogelijkheden in de Gieterse Polder onder strikte randvoorwaarden:
 - de functie past binnen de doelstellingen van dit dorpsplan (zie thema's wonen, voorzieningen enz.) en is in balans met andere functies in de Gieterse Polder. Voorop staat een goed leefklimaat voor de inwoners. Bezoekers zijn te gast,
 - de nieuwbouw betreft kleinschalige ruimtelijke ontwikkelingen en bebouwing in kleine aantallen,
 - de nieuwbouw wordt gerealiseerd in kleinschalige landelijke bebouwingsclusters, omzoomd met inheems en opgaand groen, en is verankerd aan een lintstructuur die de kernen noord en zuid met elkaar verbindt,
 - de ruimtelijke structuur, de schaal, de bebouwingstypologie en het materiaal- en kleurgebruik van de landelijke bebouwing sluiten aan bij waardevolle Gieterse kenmerken,
 - de parkeerbehoefte wordt binnen de bebouwingscluster op eigen terrein opgelost,
 - de polder blijft als eenheid waarneembaar. Het nieuwe bebouwingslint heeft een open structuur en biedt ruimte voor lange zichtlijnen tussen de Beulakerweg en het beschermde dorpsgezicht,
 - water maakt deel uit van de planvorming;

GIETHOORN

DORPSPLAN 2030

STRUCTUURSCHETS

- infra
- water
- indicatieve nieuwe verbinding noord-zuid, langzaam-/bestemmingsverkeer
- potentiële verkeersverbinding
- landschappelijke zone

BESTAAND

- gemengd
- bedrijventerrein + bedrijfswoningen
- voorzieningen
- recreatie + toerisme

NIEUW indicatief

- wonen - werken
- wonen - zorg
- wonen - recreatie
- werken
- voorzieningen
- recreatie

VOORZIENINGEN

- sportvoorzieningen
- brede school
- recreatie
- supermarkt
- kerk(gebouw)
- ijsbaan
- zwemeiland
- Kulturhus
- ouderenvoorziening
- tandartsenpraktijk
- huisartsenpraktijk
- openbare parkeerterreinen

- De realisatie van een multifunctionele leefomgeving in de Gieterse Polder, waarbij de kwaliteit van water, landschap/natuur en cultuurhistorie benut wordt voor aantrekkelijke en onderscheidende vormen van wonen, werken, en recreatie/toerisme;
- Het creëren van een nieuwe karakteristieke identiteit in de Gieterse Polder, die gebaseerd is op de waardevolle landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteit in Giethoorn;
- De realisatie van toegankelijke (natte) natuur en/of een cultuurlandschap in de Gieterse Polder met aantrekkelijke routes;
- Zo mogelijk een bevaarbare route maken door de Gieterse Polder;
- De Gieterse Polder inrichten als kleinschalig leefgebied voor de inwoners waar bezoekers te gast zijn en niet omgekeerd;
- Het versterken/tot stand brengen van een sociale verbinding tussen giethoorn noord en zuid (Giethoorn samen één) door de realisatie van een functionele en ruimtelijke verbinding in de Gieterse Polder. Centraal gelegen voorzieningen, zoals de gefuseerde basisschool, zijn hierbij van groot belang.

Sfeerbeelden Gieterse Polder

Wonen

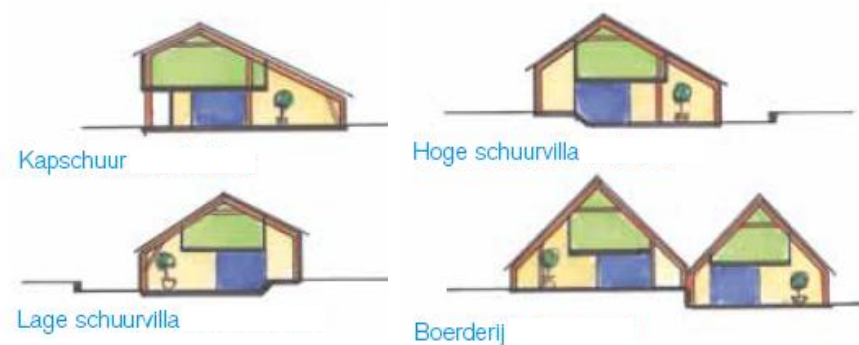
- Het behoud en de realisatie van betaalbare woningen voor jongeren en jonge gezinnen;
- De realisatie van woon-/zorgcombinaties (ouderen, gehandicapten) met voldoende zorg- en verpleegcapaciteit in eigen dorp;
- Een combinatie bestaan van wonen en werken onder strikte voorwaarden. Zie punt algemeen, herbestemming, nieuwbouw en verbouw;
- Geen vrijkomende woningen in gebruik als recreatief verblijf;
- De ontwikkeling van kleine aantallen en kleinschalige clusters van woningen en woon-/zorg- en woon-/werkcombinaties in de Gieterse Polder, waarbij de kwaliteit van water, landschap/natuur en cultuurhistorie benut wordt voor een aantrekkelijk en onderscheidend woonmilieu. Deze woningen zijn niet concurrerend met de af te ronden uitbreiding Giethoorn Noord.
- Alleen nieuwbouw mogelijk wanneer aan strikte voorwaarden wordt voldaan: zie punt algemeen, voorwaarden nieuwbouw in de Gieterse Polder.

Sfeerbeelden nieuwe landelijke woningen Gieterse Polder

Woonzorgcombinatie Villa Hooge Heide, Amersfoort

Bedrijvigheid

- Het behoud van karakteristieke werkgelegenheid, zoals punterbouw, riettelers/-dekkers/-handelaren en agrarisch natuurbeheer/-loonwerk;
- Geen nieuw bedrijventerrein. Beperkte mogelijkheden toestaan voor uitbreiding bij bestaande bedrijven op het bedrijventerrein aan de Beulakerweg;
- Het behoud van werkgelegenheid in Giethoorn en omgeving op basis van natuur, cultuur en kwaliteit met name gericht op het behoud van jongeren en gezinnen;
- Een combinatie toestaan van wonen en werken onder strikte voorwaarden. Zie punt algemeen, herbestemming, nieuwbouw en verbouw;
- De ontwikkeling van kleine aantallen en kleinschalige clusters van woon-/werkcombinaties in de Gieterse Polder, waarbij de kwaliteit van water, landschap/natuur en cultuurhistorie benut wordt voor een aantrekkelijk en onderscheidend werkmilieu. Alleen mogelijk wanneer aan strikte voorwaarden wordt voldaan: zie punt algemeen, herbestemming, nieuwbouw en verbouw;
- Het stimuleren en ontwikkelen van kleinschalige (dependances) opleidingen voor praktijkervaring passend bij Giethoorn (natuurbeheer, horeca) onder strikte voorwaarden. Zie punt algemeen, voorwaarden nieuwbouw in de Gieterse Polder.

wonen

slapen

kern met installaties,

kantoor / werkruimte

Commerciële en niet-commerciële voorzieningen

- Het behoud van het bestaande voorzieningenniveau, niet per se op de bestaande locaties;
- Nieuwe voorzieningen zijn centraal gelegen en niet concurrerend met de bestaande voorzieningen;
- De aanwezigheid van voldoende zorg- en verpleegcapaciteit in eigen dorp (uitbreiding nodig);
- Het behoud van de supermarkt met het postagentschap;
- Een combinatie bestaan van wonen en commerciële voorzieningen onder strikte voorwaarden. Zie punt algemeen, herbestemming, nieuwbouw en verbouw;
- Het samengaan van de twee basisscholen op een centraal gelegen locatie in de Gieterse Polder. Dit levert een belangrijke bijdrage aan de sociale verbinding tussen noord en zuid. De bestaande scholen handhaven, wanneer de keuze van de gemeente valt op een decentrale locatie, waardoor bovengenoemde optie voor de toekomst open blijft;
- De realisatie van kinderopvang, een grote multifunctionele (sport-) zaal en een kunstgras sportveld en/of sportvelden op loopafstand van de nieuwe school. Indien een brede school in de huidige marktsituatie niet mogelijk is, dan rekening houden met en/of ruimte opnemen voor de bovengenoemde functies in het ontwerp van de school en de terreininrichting. Dit biedt de mogelijkheid om deze functies alsnog in de toekomst te realiseren;
- Het verplaatsen van de bestaande sportvelden in de directe nabijheid van de centraal gelegen, gefuseerde school. Onderhoud huidige sportvelden minimaliseren/uitstellen en de gespaarde financiële middelen reserveren en investeren in verplaatsing.

Sfeerbeelden gefuseerde school met voorzieningen

Recreatie en toerisme

- Maak recreatie en toerisme aantrekkelijker door in te spelen op huidige en te verwachten ontwikkelingen op dat gebied, zoals educatie (bv. natuur en cultuurhistorie), ontstressen en aandacht voor gezondheid, gezin en mensen met een zorgbehoefte;
- Weersbestendige recreatievoorziening(en) mogelijk maken, mits voldaan wordt aan strikte voorwaarden. Zie punt algemeen, herbestemming, nieuwbouw en verbouw;
- Giethoorn aantrekkelijker maken voor de recreant/toeristen, maar voorkomen dat er een te grote recreatiedruk ontstaat. Hierdoor worden de unieke kwaliteiten van Giethoorn aangetast. Voorop staat een aantrekkelijke leefomgeving voor inwoners en flora en fauna (voorkomen krimp en beschermen natuurwaarden de Wieden);
- Niet toestaan dat vrijkomende woningen in gebruik worden genomen als recreatie woning;
- Geen grootschalige dag- en verblijfsrecreatie in Giethoorn;
- Geen nieuwe jachthavens toestaan, met uitzondering van de Gieterse Polder (in beperkte mate);
- Recreatiemogelijkheden creëren waar ook de inwoners profijt van hebben, zoals wandel-, fiets- of ruiterspaden, een veilige en voor (jongere) jeugd bereikbare zwemplek, zwembad (bv. combinatie met wellness) en natuur speel beleving. De Gieterse Polder biedt goede mogelijkheden hiertoe;
- Nieuwe recreatie en/of weersbestendige recreatievoorziening(en) in de Gieterse Polder realiseren, mits voldaan wordt aan strikte voorwaarden. Zie punt algemeen, voorwaarden nieuwbouw in de Gieterse Polder;
- Indien een bevaarbare route door de Gieterse Polder tot de mogelijkheden behoort, kunnen er in beperkte mate kleinschalige jachthavens gerealiseerd worden, onder de strikte voorwaarde dat deze landschappelijk goed worden ingepast.

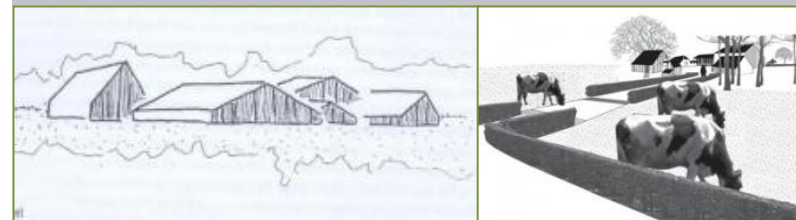

Landbouw en landschap

- Agrariërs in de Polder Giethoorn krijgen ruimte voor schaalvergroting. Daarnaast mogen ze verbreden (functies als boerencampings, zorgboerderijen en educatie) en bij bedrijfsbeëindiging hun erf transformeren;
- Agrariërs in de rest van Giethoorn krijgen ruimte voor verbreding (andere functies naast agrarische functie) en transformatie (van het perceel) na bedrijfsbeëindiging;
- Agrariërs (waaronder riettelers e.d.) kunnen ingezet worden om het landschap te beheren;
- Karakteristieke werkgelegenheid, zoals riettelers en agrarisch natuurbeheer/-loonwerk, blijft behouden;
- Waardevolle landschappelijke gebieden, waaronder de zone grenzend aan de karakteristieke en historische bebouwingslinten, blijven behouden. Zie kaart toekomstvisie;
- Het behouden en/of de versterken van de groene karakteristiek van de bebouwingslinten en van de streekeigen tuinen;
- In de Gieters Polder variëteit bieden in de landschaps- en cultuurbeleving (verrijken). Het benutten van water als sterke identiteitsdrager biedt hiertoe unieke kansen, zeker in combinatie met andere functies;
- Bij ruimtelijke ontwikkelingen blijft De Gieterse Polder landschappelijk gezien als ruimtelijke eenheid herkenbaar. Aan het open landschap is een open bebouwingslint toegevoegd. Essentiële, lange zichtlijnen blijven open;
- In de Gieterse Polder worden zo mogelijk (vaar)verbindingen gerealiseerd met het boezemwater en wordt de mogelijkheid verkend van een veilige, toegankelijke zwemplek;
- Zo mogelijk worden natuur- en ecologische waarden in de Gieterse Polder met elkaar verbonden. Natuurwaarden mogen echter geen belemmering vormen voor ontwikkeling van de leefomgeving van de inwoners;
- Bij de ontwikkelingen in de Gieterse Polder rekening houden met de bereikbaarheid van agrarische gronden.

Bebouwingsclusters in het polder landschap

Landschap, natuur, en recreatie in Gieterse Polder

Mobiliteit

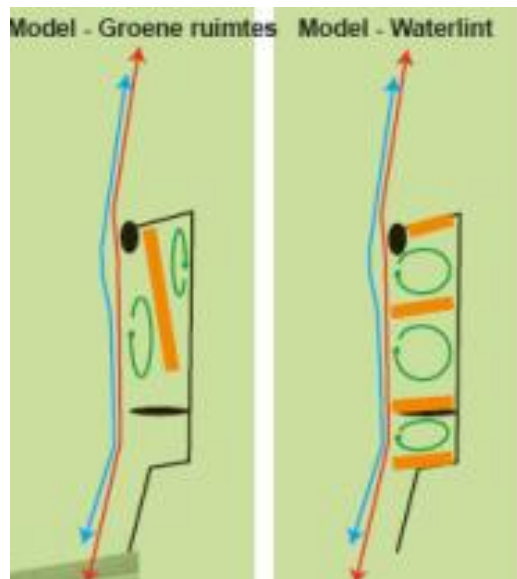
- Voorkomen wordt dat er een te grote recreatiedruk ontstaat. Hinderlijke situaties worden zo veel mogelijk beperkt;
- De realisatie van een goede infrastructuur en beheerafspraken om hinderlijke situaties ten gevolge van toerisme en recreatie te beperken. Dit betreft de verkeerscapaciteit van bestaande wegen, overlast door touringcars, parkeren, openbare toiletten, afvalverwerking en overlast op plekken waar boten te water worden gelaten;
- De Beulakerweg blijft de hoofdontsluiting van het dorp. Een te grote (recreatieve) verkeersdruk op de Bramen en het beschermde dorpsgezicht aan de Kerkweg wordt voorkomen, zodat de waardevolle karakteristiek en de natuurwaarden niet worden aangetast;
- Giethoorn is goed bereikbaar met het openbaar vervoer (haltes + frequentie bus). Dit geldt zeker voor de belangrijkste voorzieningen;
- De verkeersveiligheid in de bebouwingslinten wordt verbeterd. Dit betreft snelheid auto's en agrarisch verkeer;
- In de Gieterse Polder wordt een aantrekkelijke fiets- en voetgangersroute aangelegd voor recreanten en Gietersen die een 'rondje om' maken;
- Giethoorn noord en zuid worden met elkaar verbonden middels een verkeersveilige, efficiënte en aantrekkelijke route. Deze staat tevens in verbinding met de gefuseerde school en eventuele andere voorzieningen in de Gieterse Polder. Deze route ontsluit tevens het nieuw te ontwikkelen bebouwingslint. Het betreft een langzaamverkeersroute, die alleen met de auto toegankelijk is voor bestemmingsverkeer en hulpdiensten;
- De nieuwe school is goed bereikbaar per auto en er is voldoende ruimte voor parkeren en een 'kiss-and-ride';
- Het parkeren bij de nieuwe functies in de Gieters Polder mag het landschap niet verstoren of overlast veroorzaken. Parkeren wordt daarom op eigen terrein en binnen de bebouwingsclusters opgelost, die omzoomd zijn met opgaand groen;
- Zo mogelijk worden er vaarverbindingen gerealiseerd in de Gieterse Polder.

Hinder door recreatie en agrarisch verkeer in woonomgeving

Routes door Gieterse Polder

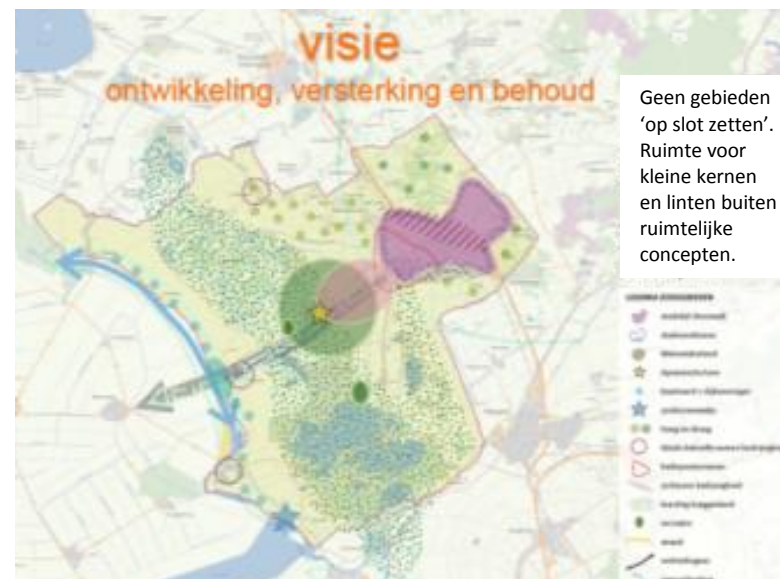

Verblijfsrecreatie

Kleinschalige structuur
Recreatiegebied tegen kern Giethoorn
Verblijven dichtbij dorp
Verblijven dicht bij natuur

Verblijven met comfort en luxe
Duurder segment/arrangementen
Zowel in nieuwbouw als oudbouw
Transformatie van bestaande gebouwen

Combinatie van verblijven
Kleinschalig familiehotel
Recreatiewoningen
Recreatieboerderij
Boot&Breakfast/bed & Breakfast
recreatieparken

Geen gebieden
'op slot zetten'.
Ruimte voor
kleine kernen
en linten buiten
ruimtelijke
concepten.

Links: Uitwerking Strategische Visie Buitengebied, ruimtelijke modellen recreatie. Rechts: presentatie Visie Steenwijkerland 2030

- Bestaande kern of harde plannen
Inbreiding en transformatie altijd mogelijk
- ★ Bijzondere opgave voor wonen of recreatie
- ⋯ Zoekgebied recreatie
- Verbindingen Ecologische Hoofd Structuur
- Landbouw in polder
- Begrenzing Nationaal Park

Ontwikkeling Kraggenlandschap

Van 2010 tot 2020:

- Uitbreiding Vollenhove en Oldemarkt
- Versterken profiel Nationaal Park en Giethoorn en promotie van het gebied (ook voor landgoederen)
- Actief opwaarderen kwaliteit bestaande kernen en linten (intensiveren en compacte kernen).
- Actief uitwerken recreatieconcept met Atelier Overijssel

Van 2020 tot 2030:

Niet van toepassing op Giethoorn

Ontwikkeling volgens de Uitwerking Strategische Visie Buitengebied

4 VOORSTEL UITVOERING

Hoe onze doelstellingen te bereiken?

Algemeen

- Zorg dat Giethoorn een vitaal dorp blijft door ruimte te bieden voor nieuwe ontwikkelingen onder strikte voorwaarden, zoals voorgesteld in dit dorpsplan (zie hoofdstuk 3 en de visiekaart);
- Stuur en toets nieuwe ontwikkelingen op grond van de in hoofdstuk 3 genoemde doelstellingen (algemeen en per thema) en laat de volgende afwegingen hierbij bepalend zijn:
 - draagt de ontwikkeling bij aan of vormt het een belemmering voor
 - o het behoud en de versterking van de waardevolle karakteristiek van het dorp,
 - o een multifunctionele leefomgeving in de Gieterse Polder, waarbij de kwaliteit van water, landschap/natuur en cultuurhistorie benut wordt voor aantrekkelijke en onderscheidende vormen van wonen, werken, en recreatie/toerisme,
 - o een leefomgeving in de Gieterse Polder voor de inwoners waar bezoekers te gast zijn en niet omgekeerd,
 - o het één worden van noord en zuid, door de realisatie van een functionele, sociale en ruimtelijke verbinding in de Gieterse Polder;
- Maak bij essentiële ontwikkelingen een zorgvuldige afweging of deze op korte termijn plaats moeten/mogen vinden of dat het beter is om te wachten op omstandigheden die gunstiger uitpakken voor het dorp. Laat bij deze keuze de hierboven genoemde afwegingen doorslaggevend zijn. Voorgaande geldt specifiek voor de te fuseren basisscholen en de sportaccommodaties.

Wonen

- Creëer aanvullende en onderscheidende kleinschalige woonwerkmilieus in kleine aantallen buiten de kernen, zoals voorgesteld volgens de Uitwerking Strategische Visie Buitengebied 2008. Het ruimtelijke groeimodel uit dit dorpsplan is een uitwerking hiervan voor Giethoorn en sluit nauw aan op de ruimtelijke structuur van het model 'Groene ruimtes' in hoofdstuk 4.1;
- Speel in op de vraag in de gemeente Steenwijkerland naar bijzondere, kwalitatief hoogwaardige, woonmilieus in lage dichtheden, waarbij identiteit en verscheidenheid centraal staan (volgens de Visie Plattelandseconomie, ontwerp 2008). Dit zijn bij voorkeur woonvormen in combinatie met landschap en/of waterberging en/of groen. Door bij deze combinaties uit te gaan van de bestaande, in het landschap aanwezige, kwaliteiten kan een kwaliteitssprong in de woningmarkt worden gemaakt. Deze kansen biedt Giethoorn volop, en met name de Gieterse Polder. Zie ruimtelijk model voorgaande punt;
- Breidt de woonkernen in Noord en Zuid niet verder uit op de tot dusver toegepaste wijze. Deze wijze is niet karakteristiek voor Giethoorn en biedt meer van hetzelfde (is momenteel geen markt voor). Realiseer bijzondere vormen van kleinschalig wonen in lage dichtheden volgens het ruimtelijke groeimodel uit dit dorpsplan. Deze woningen concurreren niet met de nog te realiseren uitbreiding in Giethoorn Noord, doordat ze onderscheidend zijn;
- Speel in op de toenemende vraag (volgens de Visie Plattelandseconomie, ontwerp 2008) naar een rustige woonomgeving met de nodige faciliteiten in de buurt. Giethoorn heeft dit en heeft daarnaast goede ontsluitingen met diverse grotere kernen binnen en buiten de gemeente.

- Speel in op de behoefte van de jongere senioren aan kwalitatieve, levensloopbestendige woningen, zoals ruime woningen in het landschap. De oudere senioren hebben behoefte aan specifieke, levensloopbestendige woningen en woon-zorgconcepten (volgens de Visie Plattelandseconomie, ontwerp 2008).
- Biedt jongere senioren aantrekkelijke kwalitatieve, levensloopbestendige woningen aan binnen kleinschalige woonmilieus. Hierdoor kunnen starters en jongeren doorstromen naar de vrijgekomen woningen. Dit geldt ook wanneer 65-plusser doorstromen naar woon-zorglocaties. De woon-zorgclusters in de Gieterse Polder bieden hier voor unieke mogelijkheden.
- Stimuleer dat woningbouwverenigingen en particulieren bestaande en nieuwe woningen levensloopbestendig maken (geschikt voor ouderen);
- Stimuleer en begeleidt particuliere opdrachtgevers om nieuwe initiatieven voor woning(ver)bouw tot stand te brengen in de huidige marktsituatie. De kleinschalige bebouwingsclusters in de Gieterse Polder uit dit dorpsplan lenen zich hier uitermate goed voor.
- Maak beleidsmatig mogelijk dat grote landelijke woningen opgedeeld kunnen worden in meerdere woningen (voor bijvoorbeeld starters), wanneer deze vrij komen;
- Zet in op een duurzame ontwikkeling van de woningbouw doordat woningen zo veel mogelijk zelfvoorzienend zijn (eigen energie, water en voedsel), door flexibele woningen te realiseren (waar nu starters en later ouderen gebruik van kunnen maken) en door gevarieerde bouw te realiseren, die blijvend aantrekkelijk is voor de markt.
- Neem in het uit te werken beleid tevens op dat:
 - vrijkomende woningen niet in gebruik genomen worden als recreatief verblijf;
 - de woonkernen Noord en Zuid niet verder uitgebreid worden op de tot dusver geëigende (niet karakteristieke) wijze.

Bedrijvigheid

- Ondersteun streekelijke beroepen voor het behoud van jongeren en gezinnen in het dorp;
- Geef (meer) ruimte aan het combineren van wonen en werken in het geval van grote vrijkomende landelijke woningen en bij herbestemming van bijgebouwen. Verleen geen medewerking, wanneer niet aan de gestelde eisen voor nieuwbouw, herbestemming van bijgebouwen, en verbouw kan worden voldaan. Zie hoofdstuk 3, algemeen;
- Stimuleer innovatieve werkgelegenheid en de combinatie van wonen en werken door in te spelen op de tendens dat veel bedrijven over gaan naar productie in een schonere economie. De nadruk ligt hierbij minder op productie (en de noodzakelijke aanwezigheid op een bedrijventerreinen) en meer op innovatie en thuiswerken.
- Benut en promoot de economisch potentie van de Gieterse Polder als unieke, kleinschalige werklocaties met kwaliteit. Benut en versterk de kwaliteit van aanwezig water, landschap/natuur en cultuur voor aantrekkelijke onderscheidende werk- en woonmilieus. Ontwikkel deze werklocaties volgens het groeimodel uit dit dorpsplan, dat nauw aansluit bij de ruimtelijke structuur van het model 'Groene ruimtes' uit de Uitwerking Strategische Visie Buitengebied 2008. (hoofdstuk 4.1);
- Stimuleer en begeleidt de samenwerking met kenniscentra. Hierdoor kunnen er innovatieve initiatieven ontstaan in het bedrijfsleven. Te denken valt aan experimenten van bedrijfsleven met universiteiten en hogescholen (bv. Wageningen).
- Onderzoek de mogelijkheden voor de realisatie van (een dependance van) kleinschalige onderwijsinstellingen voor praktijkervaring passend bij Giethoorn: bijvoorbeeld horeca of natuurbeheer. Biedt hiervoor ruimte in een van de bebouwingsclusters uit dit dorpsplan;
- Neem in het uit te werken beleid tevens op dat er geen uitbreiding plaatsvindt van het bestaande bedrijventerrein en dat er alleen sprake is van intensivering en opwaardering.

Commerciële en niet-commerciële voorzieningen

- Verleen zo optimaal mogelijk medewerking aan initiatieven die noodzakelijk zijn om de supermarkt in Giethoorn te behouden. Dit is van belang voor de leefbaarheid in het dorp;
- Beantwoordt de wens van de Gietersen om één dorp te worden en stel alles in het werk om de gefuseerde basisschool op centraal gelegen locatie in de Gieterse Polder te realiseren. Op deze centrale ontmoetingsplek zullen kinderen met elkaar opgroeien en wordt de binding tussen noord en zuid geïnitieerd;
- Vermijdt dat de twee scholen fuseren op een decentrale plek in Giethoorn;
- Verricht een locatieonderzoek voor de realisatie van een centraal gelegen basisschool in de Gieterse Polder (binnen een straal van ca. 1 kilometer tot het Kulturhus) die gebaseerd is op het ruimtelijke groeimodel uit dit dorpsplan;
- Ga bij het locatieonderzoek voor de basisschool niet overhaast te werk en maak een goed onderbouwd financieel ontwikkelplan inzichtelijk. Onderzoek verschillende samenhangende scenario's, waarin in ieder geval de herbestemming van de bestaande schoollocaties is meegenomen, evenals combinaties tussen de school en de sportvoorzieningen;
- Mocht de conclusie uit het financiële ontwikkelplan zijn dat een centraal gelegen schoollocatie niet haalbaar is, breidt het onderzoek dan uit naar de mogelijkheden die de structuurvisie biedt. Ga er hierbij van uit dat bij nieuwe (winstgevende) ontwikkelingen financiële afdracht geregeld wordt middels overeenkomsten. Benut deze afdracht voor de realisatie van de gefuseerde basisschool;
- Geef bij de gemeentelijke uitgaven en/of de komende gemeentelijke begroting prioriteit aan de ontwikkeling van een gefuseerde school op een centrale plek in de Gieterse Polder. Overige ontwikkelingen in de Gieterse Polder hebben op korte termijn minder prioriteit;
- Neem in het financiële ontwikkelplan van de basisschool mee, dat noodzakelijk onderhoud van de bestaande sportvoorzieningen wordt uitgesteld (of op minimaal niveau wordt uitgevoerd) en dat de

bespaarde gelden worden geïnvesteerd in verplaatsing van de sportvoorzieningen in de directe nabijheid van de nieuwe school;

- Geef (meer) ruimte aan het combineren van (groeps-)wonen met zorg in het geval van grote vrijkomende landelijke woningen en bij de herbestemming van bijgebouwen. Verleen geen medewerking, wanneer niet aan de gestelde eisen voor nieuwbouw, herbestemming van bijgebouwen, en verbouw kan worden voldaan. Zie hoofdstuk 3, algemeen.
- Stimuleer en begeleidt particuliere opdrachtgevers, marktpartijen en woningbouwverenigingen om kleinschalige woon-zorgcombinaties te realiseren in de Gieterse Polder;
- Stimuleer dat kleinschalige woon-zorgcombinaties gerealiseerd worden in de nabijheid van de (nieuwe) voorzieningen. Hierdoor kan de betrokkenheid en leefkwaliteit van ouderen versterkt worden door participatie bij bijvoorbeeld jeugdactiviteiten, school en kinderopvang;
- In de Gieterse Polder kan een combinatie met kleinschalige commerciële recreatievoorzieningen meerwaarde bieden. Hierbij kan gedacht worden aan kleinschalige weersbestendige recreatievoorzieningen.

Recreatie en toerisme

- Stimuleer en realiseer recreatieve fiets-/wandelmroutes;
- Stimuleer en begeleidt initiatieven die inspelen op huidige en te verwachten ontwikkelingen. Te denken valt aan educatie over natuur, milieu, duurzaamheid en cultuurhistorie (authenticiteit en identiteit), maar ook aan ontstressen, belangstelling voor gezondheid, aandacht voor het gezin en mensen met zorgbehoefte;
- Onderzoek mogelijkheden voor inpassing van een bezoekerscentrum (Giethoorn als poort naar het grootste laagveenmoeras van West-Europa), al dan niet in combinatie met een natuuropleiding. Sta dit alleen toe wanneer voldaan wordt aan alle voorwaarden, zoals die genoemd zijn in hoofdstuk 3 (algemeen), en er geen hinder

- veroorzaakt wordt ten gevolge van een te grote verkeersaantrekkende werking;
- Benut en promoot de economische potentie van de Gieterse Polder. Benut en versterk hierbij de kwaliteit van aanwezig water, landschap/natuur en cultuur voor een kleinschalige en aantrekkelijke recreatieve omgeving;
- Streef bij de uitwerking van het ruimtelijke groeimodel uit dit dorpsplan in de Gieterse Polder dezelfde kwaliteiten na als bij het model 'Groene ruimtes' uit de Uitwerking Strategische Visie Buitengebied 2008 het geval is. Kernwoorden: luxe, cultuurhistorie, natuur, verankering met dorp, niet introvert, behoud beschermde dorpsgezicht en streekeigen stijl. Ga hierbij eveneens uit van organische groei met een beperkt aantal recreatieve ontwikkelingen per jaar;
- Promoot Giethoorn als schaatsdorp;
- De bijzondere beeldkwaliteit maakt het waterdorp voor toeristen en bevolking zeer aantrekkelijk. Omgekeerd vormt de recreatie een bedreiging voor de beeldkwaliteit. Zorg er voor dat er draagvlak blijft voor toerisme bij de inwoners van Giethoorn door een zogenaamde 'overkill' te voorkomen. Dit is gewaarborgd wanneer nieuwe ontwikkelingen volgens dit dorpsplan gestuurd en getoetst worden;
- Zorg dat de recreatiedruk op Giethoorn niet te groot wordt en dat het dorp er door wordt aangetast. Dit is ook van belang voor aanwezige natuurwaarden (de Wieden valt binnen het Nationaal Park). Een goede balans tussen toerisme en andere functies in de Gieterse Polder is hierbij van groot belang;
- Voorkom dat seizoensverbreding leidt tot meer overlast en aantasting van de kwaliteit van de omgeving. Een aantrekkelijke leefomgeving voor alle inwoners staat voor op, ook in de Gieterse Polder. Dit is tevens van belang om nieuwe inwoners naar Giethoorn te lokken en daarmee krimp in de toekomst te voorkomen.

Landbouw en landschap

- Zorg dat waardevolle landschappelijke gebieden in de toekomst niet worden aangetast en dat de landschappelijke kwaliteit en dat de identiteit van Giethoorn behouden blijft. Dit is gewaarborgd wanneer nieuwe ontwikkelingen volgens dit dorpsplan gestuurd en getoetst worden;
- Ondersteun de inzet van agrariërs uit Giethoorn (waaronder rietters e.d.) om het landschap, waaronder de Gieterse Polder, te onderhouden. Dit geldt ook voor inwoners, studenten van een natuuropleiding en arbeidsongeschikten/ gehandicapten.
- Stimuleer de participatie van mensen in de samenleving, de sociale cohesie, de ontwikkeling van kinderen, ziektepreventie en genezing door mensen te betrekken bij de natuur en het landschap. Een groene werkomgeving draagt bij aan een beter werkklimaat. Daarnaast kunnen bedrijven in het groen gehandicapten aan een baan helpen (bv. aanleg speeltuinen, werken op zorgboerderijen of verzorgen van dieren). Hiervoor liggen unieke kansen in de Gieterse Polder, zeker in relatie tot de ontwikkeling van woon-zorgcombinaties;
- Onderzoek de mogelijkheden van subsidies die de gewenste landschappelijke en maatschappelijke ontwikkelingen in de Gieterse Polder kunnen ondersteunen: bijvoorbeeld de subsidieregeling voor Groene (landschap, natuur) en Blauwe(water) diensten;
- Activeer partijen om in de Gieterse Polder een nieuw landschap met nieuwe (natte) natuurwaarden te ontwikkelen. Hiertoe liggen kansen voor extra waterberging en om natuurgebieden op elkaar aan te laten sluiten (doelstelling volgens de Uitwerking Strategische Visie Buitengebied, 2008);
- Promoot de Gieterse Polder als unieke en kwalitatief hoogwaardige leefomgeving die verweven is met en zich in de nabijheid bevindt van een aantrekkelijk landschap met toegankelijke 'natte natuur';
- Koester en stimuleer de laatste agrarische bedrijven (vaarboeren) in Giethoorn door middel van subsidies en geef mogelijkheden tot verbreding;

- Stimuleer en informeer de inwoners over streekeigen beplanting en tuinen, zoals meidoornhaag, es, berk, els. Geen uitheemse soorten als bamboe, coniferen en naaldbomen.

Mobiliteit

- Zorg voor een goede bereikbaarheid per openbaar vervoer door de aanwezigheid van bushalte(s) nabij de (nieuwe) voorzieningen;
- Voorkom dat de recreatiedruk op Giethoorn te groot wordt en het wegennet regelmatig overbelast wordt (o.a. goede balans toerisme/overige functies Gieterse Polder). Een goede bereikbaarheid is van essentieel belang voor de economische vitaliteit van Giethoorn als aantrekkelijke leefomgeving;
- Voorkom op hoogtijdagen verkeersopstoppen ter hoogte van de bruggen bij de Blauwe Hand en over het Kanaal. Geef de afwikkeling van het verkeer prioriteit boven de recreatieve vaart. Geef ter plaatse van de fietsersbrug bij Bodelaake het fietsverkeer prioriteit boven de recreatieve vaart;
- Weer doorgaand agrarisch verkeer zo veel mogelijk uit de bebouwingslinten;
- Tref snelheidsbeperkende maatregelen (versmallingen, verkeersdrempels o.i.d) in de bebouwingslinten waar veelvuldig te hard gereden wordt (o.a. de Kerkweg tussen de Deukten en de Bramen);
- Verbeter de veiligheid van de Bramen door stroken met halfverharding aan weerszijden van de weg aan te leggen;
- Zorg dat de Beulakerweg de hoofdontsluiting blijft van het dorp en maak het voor recreatief bestemmingsverkeer, zoals touringcars en campers, onmogelijk of onaantrekkelijk om via de Bramen Giethoorn binnen te komen.
- Maak goede beheerafspraken om hinderlijke situaties ten gevolge van toerisme en recreatie te beperken;
- Ga op dorpsniveau na waar/of de parkeerdruk ten gevolge van bezoekers tot overlast leidt, en onderzoek of er extra geconcentreerde parkeergelegenheden noodzakelijk zijn. Ruimte hiervoor kan gevonden worden in de Gieterse Polder. Deze parkeergelegenheden liggen

op loopafstand van het beschermde dorpsgezicht en worden landschappelijk goed ingepast volgens het ruimtelijke groeimodel (in met groen omgeven clusters);

- Onderzoek op structuurniveau op welke wijze er in de Gieterse Polder gebruik gemaakt kan worden van de bereikbaarheid via water en de ligging aan water. Zoek hierin de samenwerking met andere partijen (in het kader van waterberging, natuurontwikkeling e.d.) en gebruik het ruimtelijke groeimodel uit dit dorpsplan als kapstok. Invester in water als belangrijke identiteitsdrager en creëer een onderscheidend en aantrekkelijk leefgebied met economische meerwaarde. Dit draagt bij aan de vitaliteit van het dorp op de lange termijn.
- Stel voor de te realiseren route tussen noord en zuid een faseerbaar uitwerkingsplan(-proces) op met alternatieven, en stem dit af op /stel dit bij aan de hand van (te verwachten) initiatieven en gesprekken met grondeigenaren.

DANKWOORD

'Hierbij wil ik graag alle inwoners van Giethoorn bedanken voor hun inbreng.

Speciale dank gaat uit naar de werkgroepleden die extra hebben bijgedragen aan de tot standkoming van het Dorpsplan en de enquête. En natuurlijk naar de opstellers van dit plan, Carla Mol en Tanja Tuenter, die met tomeloze inzet dit voor elkaar hebben gekregen. Hartelijk dank hiervoor.

Ook onze (oud) bestuursleden, die zich hiervoor hebben ingezet wil ik graag bedanken'.

*Klaas van der Vegt
Voorzitter "Gieters Belang"*

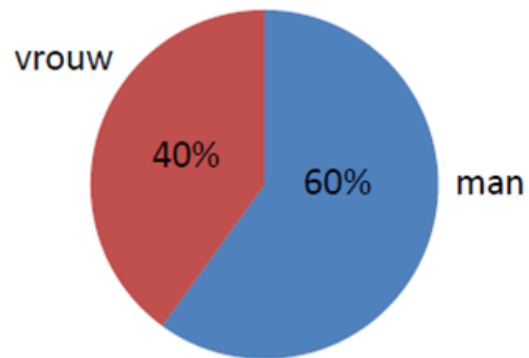
Bronvermelding:

- Beeldkwaliteitsplan Beschermde dorpsgezichten Giethoorn, Dwarsgracht, Jonen (december 2011);
- Uitwerking Strategische Visie Buitengebied (2008);
- Beleidsnotitie Kernen, kracht & kwaliteit (concept 2008);
- Visie Plattelandseconomie (ontwerp 2008);
- Brochure Steenwijkerland op weg naar 2030;
- Beleidsnotitie Kernen, kracht & kwaliteit (concept 2008).
- Landschapsonwikkelingsplan gemeente Steenwijkerland;
- Gemeentelijk Waterplan Steenwijkerland (2007)
- Alterra-rapport 'Notitie Raakvlakken zorg en groen. Hoe natuur- en landschap(sbeleid) kan bijdragen aan het realiseren van doelen op het gebied van zorg en werk'.
- Wonen op een knooperf, inspiratie van 5 architecten
- Omgevingsvisie 2009;
- Kaderrichtlijn water
- Vogel- en Habitatrichtlijn
- Wet ruimtelijke ordening
- Besluit ruimtelijke ordening
- Natuurbeschermingswet 1998
- Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte
- Besluit Algemene Regels Ruimtelijke Ordening
- Vierde nota waterhuishouding
- Europese Richtlijn stedelijk afvalwater
- Nota Ruimte
- Waterbeheer 21e eeuw
- Nationaal Waterplan
- Nota mobiliteit
- Grondwaterkaart van Nederland [TNO, 1980]
- Bodemkaart van Nederland [Stiboka, 1990]
- Nationaal bestuursakkoord water (ministerie van Verkeer en Waterstaat, 2002)

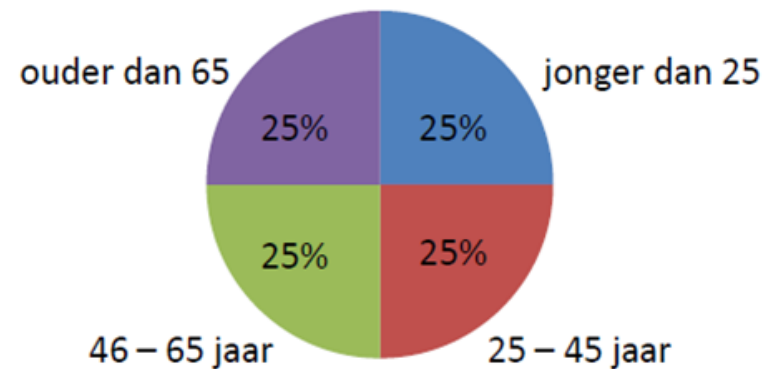
Enquete: gegevens respondenten

326 respondenten van 1062 huishoudens = 31%

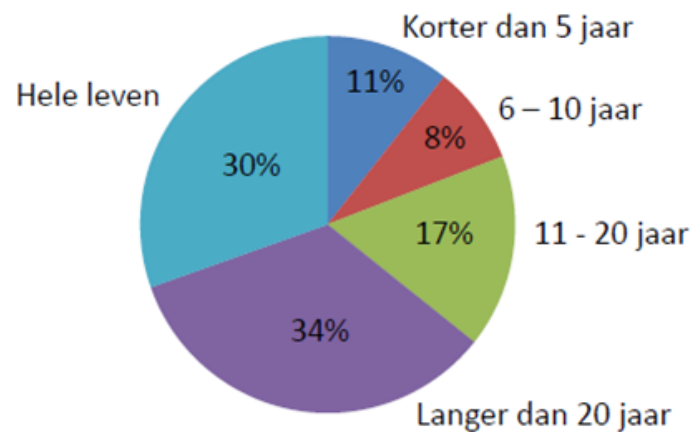
Geslacht

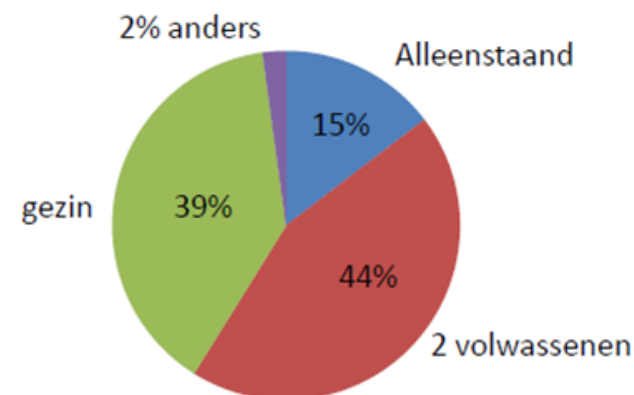
Leeftijd

Hoe lang in Giethoorn?

Huishoudens

BIJLAGE

Resultaten enquête onder inwoners Giethoorn

voorjaar 2011

ALGEMEEN

	man	vrouw
1 Bent u man of vrouw	60%	40%

	<1945	1946-65	1966-85	1986-2011
2 Wat is uw geboortejaar	25%	25%	25%	25%

3 Wat is uw postcode (zonder spatie)

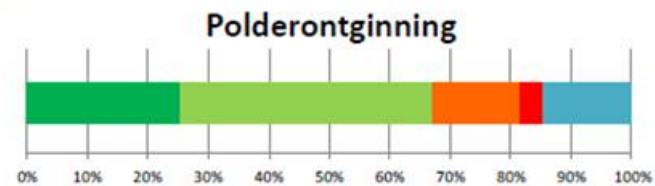
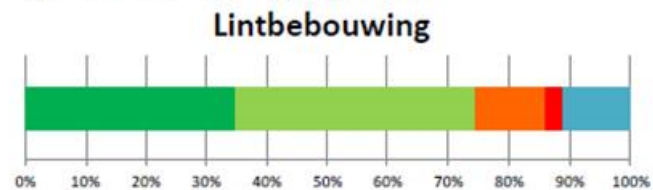
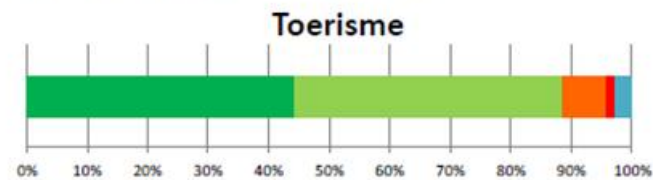
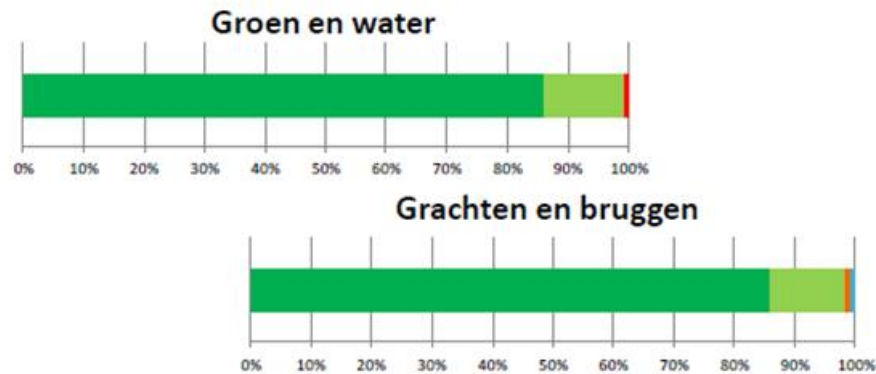
	0-5 jaar	6-10 jaar	11-20 jr	> 20 jr	hele leven
4 Hoe lang woont u in Giethoorn	11%	8%	17%	34%	30%

	huur	koop
5 Woont u in een huurwoning of een koopwoning	18%	82%

	ja	nee
6 Zijn uw economische activiteiten verbonden aan Giethoorn	29%	71%

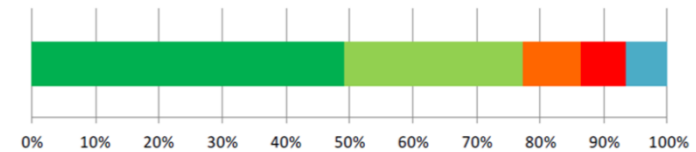
	alleenst.	2 volw.	gezin	anders
7 Hoe ziet uw huishouden eruit?	15%	44%	39%	2%

Karakteristiek voor Giethoorn

Giethoorn één dorp

Noord en zuid samen één

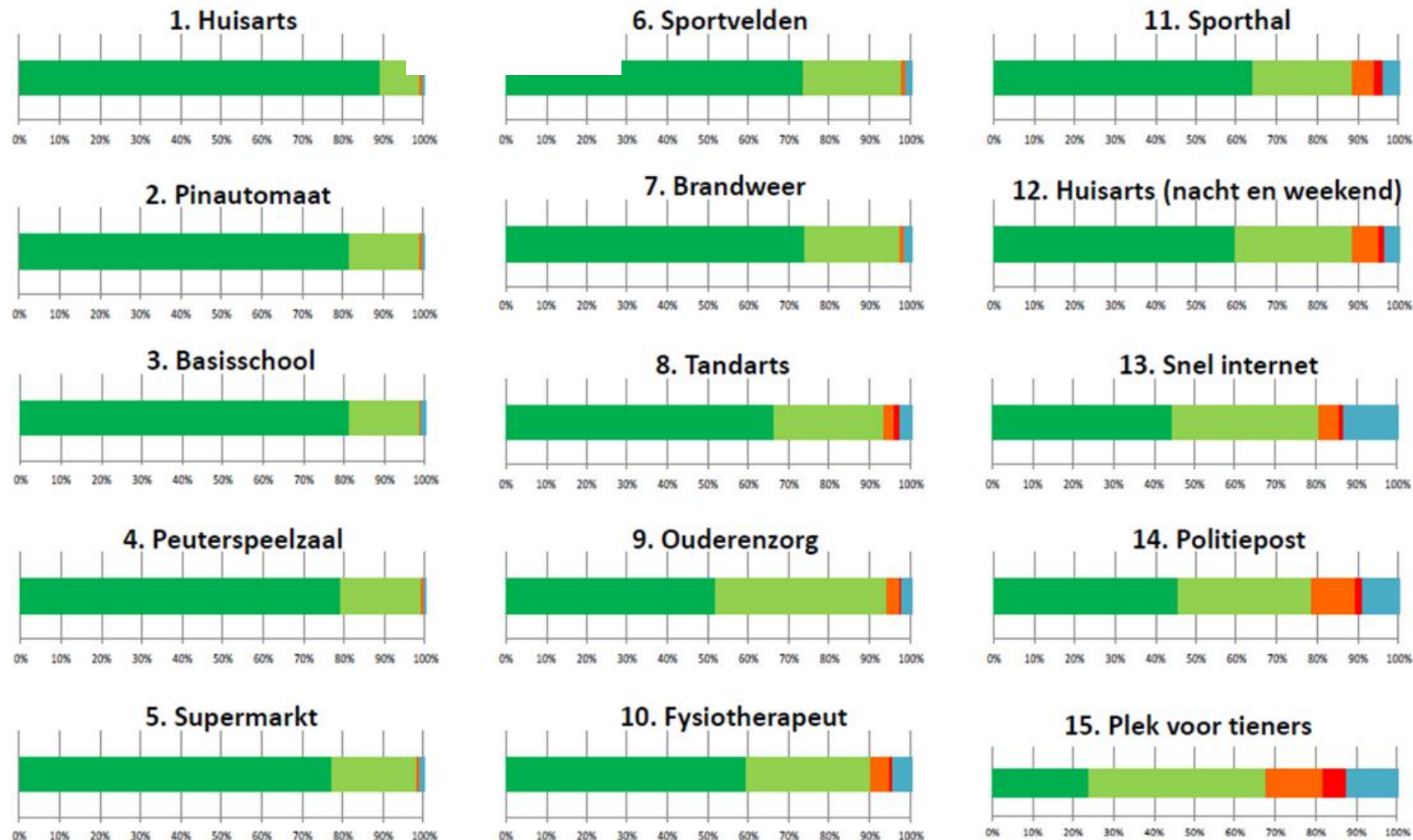

PLANOLOGISCHE ONTWIKKELINGEN

	geheel eens	eens	oneens	geheel oneens	geen mening
8 De volgende eigenschappen zijn karakteristiek voor Giethoorn:					
a De aanwezigheid van groen en water.	86%	13%	0%	1%	0%
b Het bestaan uit twee gebieden, namelijk Noord en Zuid.	22%	23%	26%	21%	7%
c De lintbebouwing.	35%	40%	12%	3%	11%
d De ontginningsgeschiedenis van het polderlandschap.	25%	42%	14%	4%	15%
e Het toerisme.	44%	45%	7%	1%	3%
f De grachten en bruggetjes.	86%	12%	1%	0%	1%
9 Giethoorn Noord en Zuid moeten gescheiden blijven.					
	10%	7%	30%	46%	7%
10 Het middengebied (de Gieterse Polder tussen Noord en Zuid - zie kaartje) mag ontwikkeld worden voor:					
a Woningbouw.	25%	37%	16%	17%	4%
b Grootschalige recreatie (bijvoorbeeld een groot vakantiepark, groot hotel, pretpark).	4%	8%	24%	62%	2%
c Kleinschalige recreatie (vergelijkbaar met de huidige schaal)	10%	42%	22%	23%	3%
d Dorpsvoorzieningen (bijvoorbeeld een school, sportvelden, winkels)	47%	35%	5%	10%	2%
e Kleinschalig industrieterrein (voor bijvoorbeeld aannemer, groothandel, transport)	9%	32%	18%	33%	6%
f Het middengebied tussen Noord en Zuid mag helemaal niet ontwikkeld worden, het dient een open gebied te blijven.	20%	20%	20%	20%	20%
11 Noord en Zuid dienen meer één dorp te worden. Harmonisatie is het streven.					
	49%	28%	9%	7%	7%

Gewenste voorzieningen

In volgorde van belang:

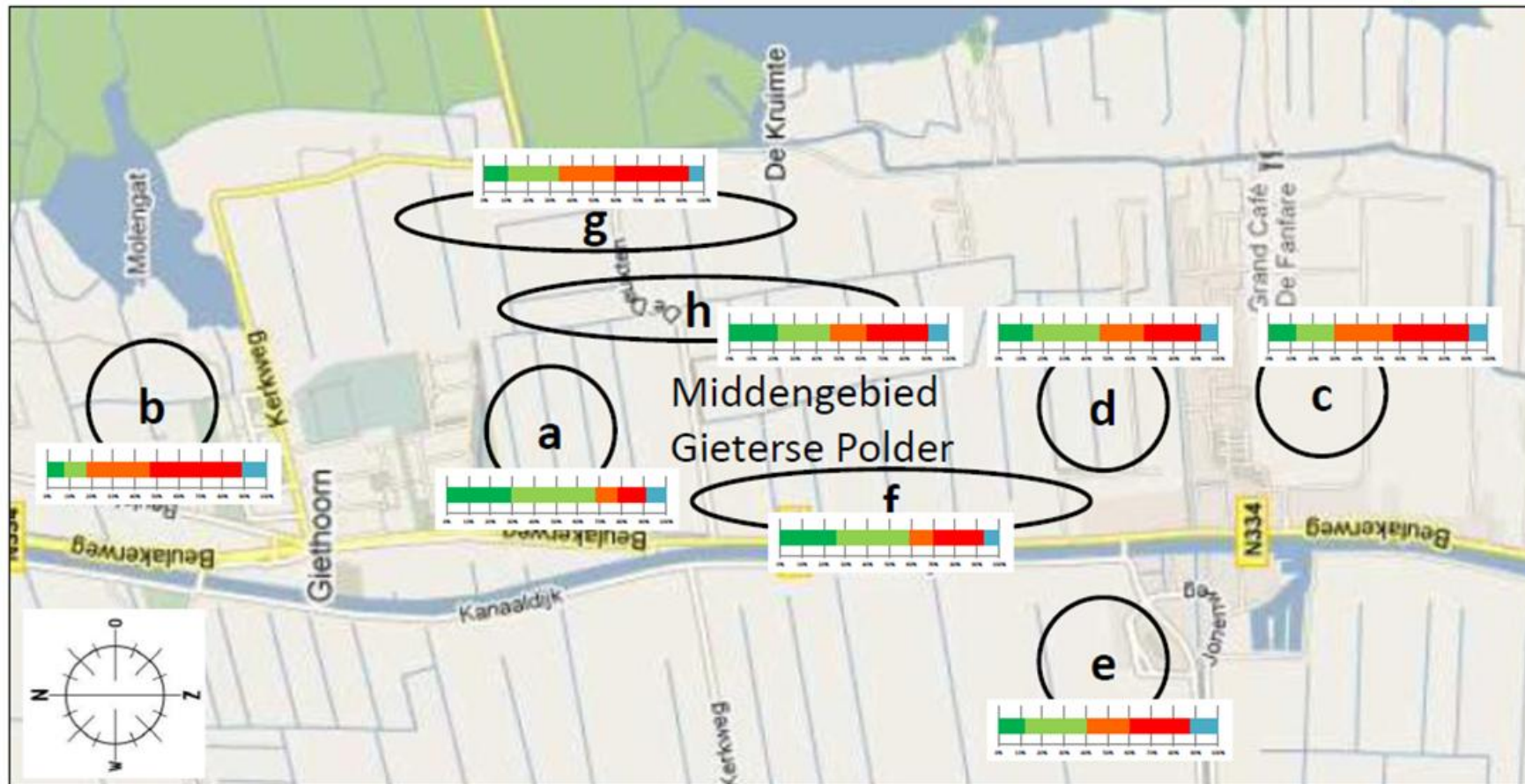

VOORZIENINGEN

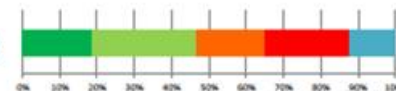
12 Een nieuwe brede basisschool dient midden tussen Noord en Zuid te komen.(Ter informatie: Er wordt op dit moment serieus gesproken over een fusie van de Noorder- en de Zuiderschool)	54%	30%	5%	5%	7%
13 Kinderopvang, sportaccommodatie, sportvelden en gymzaal dienen in de nabijheid van van een nieuwe brede school gesitueerd te worden met een veilige bereikbaarheid voor kinderen en ruime parkeergelegenheid.	58%	29%	4%	3%	6%
14 Er moet een aparte voorziening komen in de vorm van een ruimte of lokatie voor tieners (12 tot 16 jaar)	24%	44%	14%	6%	13%
15 Er dient een (dag) zorgvoorziening in Giethoorn te komen voor dementerende ouderen	31%	50%	10%	1%	8%
16 Ouderenzorg moet uitgebreid worden, zodat een ieder ook zijn laatste deel van het leven kan blijven in Giethoorn	52%	42%	3%	1%	2%
17 Giethoorn moet zich hard maken voor het ontwikkelen van streek specifiek beroepsonderwijs (rietsnijder, rietdekker, flora - en faunabeheer, binnenvisser)	26%	46%	11%	2%	15%
18 In Giethoorn moeten meer winkels komen	21%	39%	22%	5%	13%
19 Heel Giethoorn dient middels glasvezelkabel van snel internet voorzien te worden.	45%	36%	5%	1%	13%

Woningbouw waar?

Lichte voorkeur voor noord-westen van middengebied

Of: op lege plekken tussen de huidige bebouwing

20 De volgende voorzieningen dienen in Giethoorn aanwezig te blijven of te komen:					
a	Huisarts	89%	10%	0%	1%
b	Huisartsenpost gedurende nacht en weekend	60%	29%	7%	3%
c	Tandarts	66%	27%	3%	3%
d	Fysiotherapeut	60%	31%	5%	5%
e	Sportvelden	74%	24%	1%	1%
f	Sporthal	64%	25%	6%	4%
g	Supermarkt	77%	21%	1%	1%
h	Pinautomaat	82%	18%	0%	1%
i	Basisschool	82%	17%	0%	1%
j	Peuterspeelzaal	79%	20%	1%	1%
k	politiepost	46%	33%	11%	9%
l	brandweer	74%	24%	1%	2%

21 Noem andere voorzieningen waar Giethoorn niet zonder zou kunnen:	Zie aparte pagina
---	-------------------

WONEN EN BOUWEN

22 Er dient prioriteit gegeven te worden aan het bouwen van woningen voor starters en sociale huurwoningen.	29%	43%	12%	7%	9%
---	-----	-----	-----	----	----

23 Nieuwbouw dient te passen in het karakteristieke beeld van Giethoorn.	55%	33%	8%	1%	4%
--	-----	-----	----	----	----

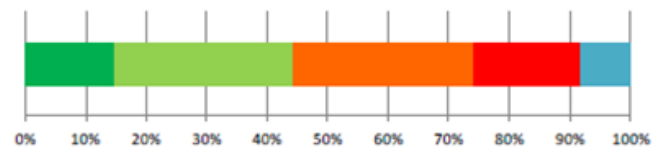
24 Er staan genoeg woningen in Giethoorn. De komende 30 jaar hoeft er niets meer te worden bijgebouwd	7%	7%	50%	20%	16%
---	----	----	-----	-----	-----

25 De grenzen van het beschermd dorpsgezicht dienen:					
a	gelijk te blijven	35%	30%	15%	13%
b	verruimd te worden	15%	18%	28%	22%
c	verkleind te worden	3%	3%	41%	23%

Recreatie-ontwikkeling

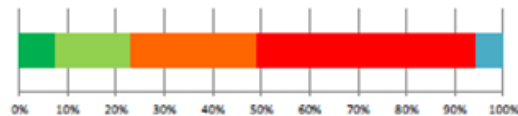
Schaal en weersbestendig

Recreatie uitbreiden

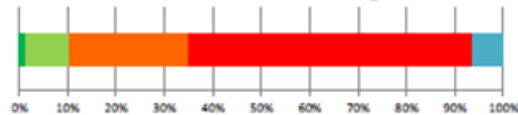

Grootschalige recreatie

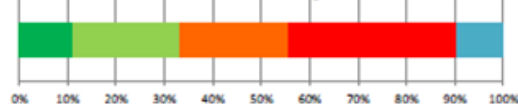
Uitbreiden

Uitbreiden in middengebied

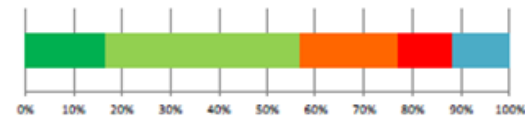

Uitbreiden overzijde kanaal

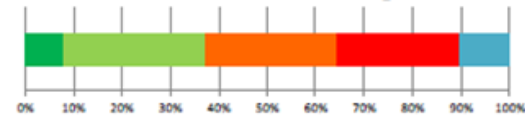

Kleinschalige recreatie

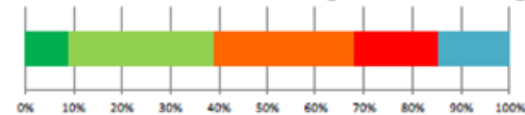
Uitbreiden

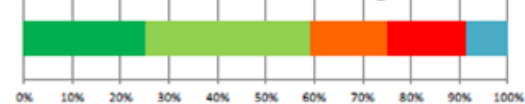
Uitbreiden in middengebied

Uitbreiden binnen huidige bebouwing

Uitbreiden weersbestendige recreatie

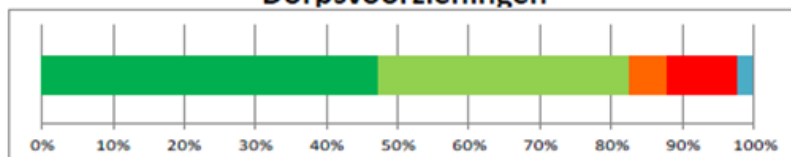

RECREATIE EN TOERISME

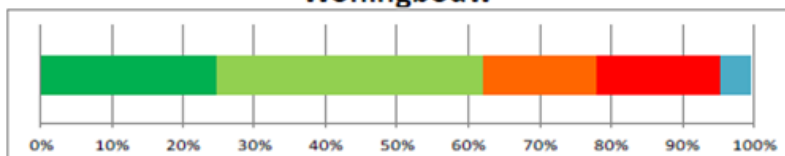
27 De recreatie in Giethoorn dient uitgebreid te worden.	15%	30%	30%	18%	8%
28 Er dient meer grootschalige recreatie (bijvoorbeeld een groot vakantiepark, groot hotel, pretpark) ontwikkeld te worden.	8%	16%	26%	45%	6%
29 Deze grootschalige recreatie mag ontwikkeld worden in de Polder Giethoorn (westzijde kanaal Steenwijk-Beukers).	11%	22%	23%	35%	9%
30 Deze grootschalige recreatie mag ontwikkeld worden in het middengebied (tussen Noord en Zuid).	2%	9%	25%	59%	6%
31 Er dienen meer weersbestendige recreatie voorzieningen ontwikkeld te worden om het toerisme ook bij nat en koud weer te stimuleren.	25%	34%	16%	16%	8%
32 De huidige, kleinschalige, recreatie dient verder uitgebreid te kunnen worden.	17%	40%	20%	11%	12%
33 Deze kleinschalige recreatie dient uitgebreid te worden binnen de huidige lintbebouwing.	9%	30%	29%	18%	14%
34 Deze kleinschalige recreatie mag verder ontwikkeld worden in het middengebied (tussen Noord en Zuid).	8%	29%	27%	26%	10%

Ontwikkeling middengebied

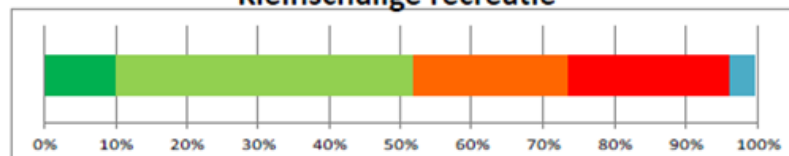
Dorpsvoorzieningen

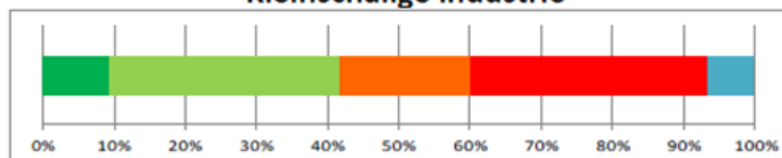
Woningbouw

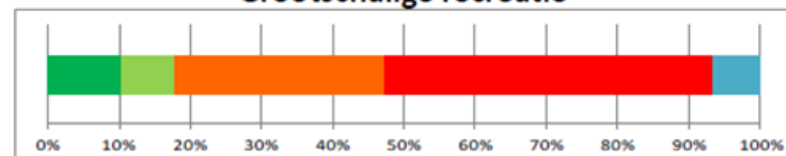
Kleinschalige recreatie

Kleinschalige industrie

Grootschalige recreatie

Van **VOOR** naar **TEGEN**

Van **VOOR** naar **TEGEN**

WERKEN

35 Er is voldoende werkgelegenheid in en nabij Giethoorn	5%	29%	31%	11%	24%
--	----	-----	-----	-----	-----

36 De ruimte voor kleine industrie (aannemer, groothandel, transport) dient uitgebreid te worden.	10%	36%	26%	16%	13%
---	-----	-----	-----	-----	-----

37 Werken vanuit huis dient gestimuleerd te worden want dat is goed voor de lokale werkgelegenheid.	23%	46%	9%	3%	19%
---	-----	-----	----	----	-----

ten slotte

38 Heeft u nog aanvullende opmerkingen of suggesties? Dan kunt u die hier invullen.	Zie aparte pagina
---	-------------------

